

Főoldal>Családi ügyek, öröklés>Öröklés>Dologi jogok egymáshoz igazítása

Dologi jogok egymáshoz igazítása

Egy uniós tagállambeli örökösök egy másik uniós tagállam öröklési jogának kedvezményezettjei lehetnek, amikor a jogokat úgy igazítják ki, hogy azok megfeleljenek a lakóhelyük szerinti országukban fennálló jogoknak.

Annak érdekében, hogy egy másik tagállam örökösei vagy hagyományosai számára biztosítva legyenek az öröklés révén létrehozott vagy átszállt jogok, az **öröklési rendelet** előírja, hogy az ismeretlen dologi jogot (ingatlan vagy ingósággal kapcsolatos jogok) a másik tagállam jogában létező, az eredetihez legközelebb álló dologi joghoz kell hozzáigazítani. A jog kiigazításának keretében figyelembe kell venni az adott dologi jog célját, valamint az abból eredő joghatást.

Ezzel összefüggésben a **polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat** közzétett néhány nemzeti jogról szóló adatlapot, amelyek részletezik:

az öröklés által keletkeztetett esetleges dologi jogokat

ezen jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában való szerepeltetésének kérdését

a bejegyzésükből eredő joghatást

egy adott dologi jog kiigazítására vonatkozó különös szabályokat és különleges eljárásokat

A nemzeti jogról szóló adatlap és a dologi jogok kiigazítására vonatkozó eljárások megtekintéséhez kérjük, kattintson a megfelelő nemzeti zászlóra ezen az oldalon.

Utolsó frissítés: 11/05/2022

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Belgium

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

Az öröklésből keletkező dologi jogok a belga jogban a tulajdonjog és az abból eredő jogok lehetnek, azaz:

- haszonélvezeti jog (a Polgári Törvénykönyv (*Code civil*) 745a. cikke);
- használat és lakhatási jog (a Polgári Törvénykönyv 625. cikke);
- szolgalm (a Polgári Törvénykönyv 637. cikke);
- ráépítési jog és örökhaszonbérlet (hosszú távú bérleti jogok).

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

Ha egy személy annak következtében szerez tulajdonjogot, vagy az abból eredő jogot, hogy ez a jog halál esetén átszáll, ez a személy *erga omnes* tulajdonossá válik. Más szóval, ha e jog a halál esetén száll át (öröklés vagy végintézkedés), ezt a jogszerzést nem kell bejegyezni ingatlan-nyilvántartásba. A zálogjogról szóló törvény (*loi hypothécaire*) 1. cikke, amely meghatározza, hogy mely esetekben kell a dologi jog átruházását bejegyezni annak érdekében, hogy harmadik felekre nézve is kötelező érvényű legyen, nem említi ezt az esetet.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

Tárgytalan.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

Jelenleg nincsenek különleges szabályok vagy eljárások egy adott dologi jog kiigazítására.

Utolsó frissítés: 31/05/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Bulgária

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

A hatályos bolgár jogszabályok értelmében valamennyi dologi jog származhat öröklésből. Nincs olyan különös rendelkezés, amely korlátozná vagy kizárná e jogok bármelyikét az örökhagyó halála után az örökösökre szálló vagyonból.

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

A tulajdonjogról szóló törvény (*Zakon za sobstvenostta*) 112. cikke alapján kötelező a nyilvántartásba bejegyztetés a következő esetekben:

1. ingatlan tulajdonjogának átruházására vagy ingatlanon fennálló egyéb dologi jog létrehozására, átruházására, módosítására vagy megszüntetésére irányuló valamennyi okirat, valamint ezeket a jogokat elismerő okiratok;
2. az örökhagyó ingatlanokat magába foglaló vagyonának átruházására vonatkozó szerződések;
3. az ingatlanokhoz tartozó dologi jogokról lemondó okiratok;
4. az ingatlanok megosztására vonatkozó megállapodások és az ilyen ingatlanok bíróság általi megosztásáról készült iratok;
5. az örökhagyó vagy a hagyatéki hitelezők kérelme az örökhagyó ingatlanának elkülönítése iránt;
6. a bejegyzés tárgyát képező okiratokkal kapcsolatos jogvitát rendező iratok és az 1. pontban említett okiratokat helyettesítő jogerős bírósági határozatok, valamint az előző pontok alapján a bejegyzés tárgyát képező okiratok meglétét bizonyító határozatok;
7. a közzétett végrendelet hiteles másolata, amennyiben ingatlanra és ingatlanra vonatkozó jogok képezik a tárgyat;
8. a nyilvántartásba vett bírósági határozatok hatályon kívül helyezésére irányuló kérelmek.

A felsorolt okiratok bejegyzése kötelező.

Főszabály szerint a bejegyzéssel az okiratok nyilvánosan elérhetővé válnak, amely a nyilvántartásba vételről szóló szabályok (*Pravilnik za vpisvaniyata*) 1. cikke szerint a nyilvántartásba vétel tárgyát képező okiratok láthatóságának biztosítását jelenti.

A bejegyzésnek védelmi hatása is van a tulajdonjogról szóló törvény 114. cikkében említett egyedi esetekben, amikor az említett rendelkezésben kifejezetten meghatározott kérelmeket nyilvántartásba veszik annak biztosítása érdekében, hogy az igény jogosult jogaira hivatkozni lehessen harmadik személy által a bejegyzés után megszerzett összes joggal szemben.

Az ingatlan fekvése szerint illetékes nyilvántartási hivatal bejegyzésért felelős bírójának végzésével kerül sor a bejegyzésre úgy, hogy a bejegyzés tárgyát képező okiratokat beiktatja a nyilvánosság számára hozzáférhető nyilvántartásba az alábbiak szerint:

1. a 4. cikk a) pontjában említett közjegyző által hitelesített okiratok beiktatásával; és
2. a 4. cikkben említett minden egyéb okirat beiktatásával.

A nyilvántartásba vételről szóló szabályok 4. cikkének a) pontjában említett közjegyző által hitelesített okiratokat (a tulajdonjog átruházására irányuló valamennyi okirat [adásvétel, adományozás, csere, fizetés helyetti átengedés, elidegenítés gondozási és ápolási kötelezettséggel szemben stb.]; vagy ingatlanon fennálló egyéb dologi jog (használati jog, épület tulajdonjoga) létrehozására, átruházására, módosítására vagy megszüntetésére irányuló valamennyi okiratot, valamint ezeket a jogokat elismerő okiratokat (közjegyző által hitelesített igazoló okiratok, állami tulajdonjogot igazoló okiratok, önkormányzati tulajdonjogot igazoló okiratok és jogszabályban kifejezetten meghatározott egyéb okiratok) az ezen okiratokat végrehajtó közjegyző írásbeli kérelmére jegyzik be, továbbá a 4. cikk szerinti minden más okiratot vagy azok hiteles másolatát a felek, a közjegyző vagy a bejegyzés iránt érdekelt fél írásbeli kérelmére jegyzik be a nyilvántartásba.

A bejegyzésért felelős bíró által végrehajtott, közjegyző által hitelesített okiratokat és a bejegyzésért felelős bíró által közzétett végrendeletek hiteles másolatát a bíró hivatalból jegyzi be.

A 4. cikk a) pontjában említett közjegyző által hitelesített okiratok két azonos eredeti példányát be kell nyújtani az okirat bejegyzéséhez.

A 4. cikkben említett minden más okirat eredeti példányát és az eredeti példány hiteles másolatát vagy két ilyen példányt be kell nyújtani az okirat nyilvántartásba vétele érdekében. Ha az eredeti példányt nem tudják bemutatni, a közzétett végrendelet – amelynek tárgya ingatlan és ingatlanon fennálló jogok – két, közjegyző által hitelesített másolatát kell benyújtani. Ha a bejegyzésre közjegyző kérelmére kerül sor, három azonos eredeti példányt és három hiteles másolatot kell benyújtani.

Nyilvántartásba vehető továbbá a hatóságilag elismert kivonat is, amennyiben tartalmazza a bejegyzése kerülő okirat lényeges feltételeit.

A bejegyzésért felelős bíró végzésével kerül sor a bejegyzésre közvetlenül azután, hogy az okiratot beiktatták a megfelelő érkeztető nyilvántartásba, majd magára az okira rávezetik a nyilvántartási számot, a dátumot, valamint a nyilvántartó könyv kötet- és oldalszámát.

A bejegyzés számát is rávezetik a bejegyzés tárgyát képező okira azokban a nyilvántartási hivatalokban, amelyek szoftvert használnak az ingatlanokra vonatkozó kiegészítő nyilvántartások vezetésére.

Az okiratot behelyezik a megfelelő könyvbe, és a bejegyzett okirat másik eredeti példányát három napon belül visszaküldik a kérelmezőnek.

Ha a bejegyzésre közjegyző kérelmére kerül sor, az okirat harmadik és minden további eredeti példányát visszaküldik minden egyes eredeti példányon feltüntetve az (1) bekezdés szerinti adatokat.

A bejegyzésért felelős bíró által végrehajtott okiratokat azonnal bejegyzik az okirat végrehajtása után. A bejegyzésért felelős bíró – felelősségre vonás terhe mellett – nem rendelheti el semmilyen cselekmény elvégzését a bejegyzendő okiratok végrehajtása után és ezen okiratok bejegyzése előtt.

Ha házassági szerződést, különböző körzetekben található ingatlanok megosztásáról, rendezéséről és cseréjéről szóló okiratot jegyeznek be, mindegyik körzet tekintetében legalább két eredeti példányt kell készíteni, és meg kell fizetni a szükséges költségeket.

A nyilvántartásba vétel szabályszerű megtörténte után a többi körzetre vonatkozó eredeti példányokat haladéktalanul megküldik az ingatlan fekvése szerinti bejegyzés céljából, és közlik, hogy az előírt díjakat megfizették. Ezeket az okiratokat azokban a körzetekben illetékes, bejegyzésért felelős bírók végzésével veszik nyilvántartásba, amelyekben a nyilvántartásba vételt kérelmezték.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

Nyilvántartásba kell venni az ingatlan tulajdonjogának átruházására vagy ingatlanon fennálló egyéb dologi jog létrehozására, átruházására, módosítására vagy megszüntetésére irányuló valamennyi okiratot, valamint ezeket a jogokat elismerő okiratokat a nyilvántartásba vételről szóló szabályok 5. cikkében említett esetek kivételével (amikor az okiratokat nem kell bejegyezni). Ezekre az okiratokra a tulajdonjogról szóló törvény 113. cikke vonatkozik, amely szerint a bejegyzésig nem lehet hivatkozni az okira harmadik személlyel szemben, ha ez a harmadik személy ugyanattól a tulajdonostól korábban már megszerzett ingatlanon fennálló dologi jogot, és ezt a jogot bejegyezték.

Ebben az értelemben a törvény az ingatlanon fennálló dologi jogokat átruházó valamennyi okirat vonatkozásában a bejegyzés tényétől teszi függővé a hivatkozást, ha ezeket az okiratokat be kell jegyezni, mivel ezen okiratok bejegyzésének célja az ingatlanon fennálló dologi jogokkal való rendelkezés egyértelművé, bizonyossá és szilárdá tétele, valamint az olyan okiratok közötti verseny megszüntetése, amelyekre különböző személyek hivatkoznak ugyanazon az ingatlanon fennálló és ugyanazon jogelődőtől származó jogaik forrásaként, azaz az ilyen okiratok bejegyzésével az okirat nyilvánosságra kerül, és a bejegyzés védelmi hatással bír.

Amint a 2. pontban már említésre került, a nyilvántartásba vétel az összes olyan okira vonatkozik, amely szerepel a tulajdonjogról szóló törvény 112. cikkében és a nyilvántartásba vételről szóló szabályok 4. cikkében, és ha két ilyen okirat versenyez egymással, a bejegyzés pontos időpontja alapján válaszolható meg az a vitás kérdés, melyik okiratnak van elsőbbsége.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

A bolgár jog nem ír elő különös szabályt vagy különleges eljárást ismeretlen dologi jogok kiigazítására.

Utolsó frissítés: 31/08/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Csehország

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

Az alábbi dologi jogok származhatnak öröklésből:

tulajdonjog (ennek bejegyzése nem akadályoz más dologi jogokat),

építési jog (ennek bejegyzése – ingatlanra vonatkozóan – nem akadályoz más dologi jogokat),

szolgalmat (ennek bejegyzése – ingatlanra vonatkozóan – nem akadályoz más dologi jogokat),

jelzálog 1) amennyiben valamely földterületet jelzáloggal terhelnek meg, erre csak a jelzálog-tulajdonos engedélyével kerülhet sor, 2) a jelzáloggal terhelt

légi jármű tulajdonjogának átruházásához szükség van a jelzálog-tulajdonos hozzájárulására,

zálogjog,

jogcímrüházás kötelezettség biztosítékául (ennek bejegyzése – közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzés esetében [például ingatlan, korlátolt felelősségű társaság tulajdoni hányada, védjegy tekintetében] – nem akadályoz más dologi jogokat),

elővásárlási jog (szerződésben alapított elővásárlási jog bejegyzése – ingatlanra vonatkozóan – nem akadályoz más dologi jogokat).

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyeztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

Birtoklási jogcím:

az ingatlanokra vonatkozóan bejegyzik az ingatlan-nyilvántartásba, a nyilvántartásba vétel kötelező. A nyilvántartásba vételi követelmények és a nyilvántartásba vételi eljárás tekintetében lásd: <http://www.cuzk.cz/English/Cadastre-of-Real-Estate/Registration-into-the-Cadastre-of-Real-Estate/Registration-into-the-Cadastre-of-Real-Estate.aspx>.

egyes ingó vagyontárgyakra vonatkozóan is bejegyzik, például az alábbiak vonatkozásában:

korlátolt felelősségű társaság üzletrészei (a cégnyilvántartásba jegyzik be): a bejegyzés kötelező, a bejegyzés követelményei és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd: <https://or.justice.cz/ias/ui/podani>,

nyilvántartott értékpapírok (a központi értékpapír-letétkezelő tartja nyilván): a bejegyzés kötelező, a bejegyzés követelményei és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd: <https://www.cdcp.cz/index.php/en/general-public/how-to-arrange/legacy>,

alkalmazott formatervek, ipari minták, védjegyek, szabadalmak, földrajzi jelzések és eredetmegjelölések (az iparjogvédelmi hivatal veszi nyilvántartásba): a bejegyzés kötelező, a bejegyzés követelményei és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd: <http://www.upv.cz/cs/sluzby-uradu/formulare/vyplnitelne-pdf.html>

járművek (a járműnyilvántartásban tartják nyilván) a bejegyzés kötelező, a bejegyzés követelményei és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd: <https://www.mdcz.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Aktualizovane-otazky-a-odpovedi-k-problematicke-zna>,

hajók (a hajórajstromban tartják nyilván): a bejegyzés kötelező, a bejegyzés követelményei és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd: <https://www.mdcz.cz/Dokumenty/Namomi-urad-CR/Namomi-rejstrik-CR>,

légi járművek (a légi jármű-rajstromban tartják nyilván): a bejegyzés kötelező, a bejegyzés követelményei és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd: <http://www.caa.cz/letadla/letecky-rejstrik>.

Építési jog: az ingatlanokra vonatkozóan mindig bejegyzik az ingatlan-nyilvántartásba, a bejegyzés kötelező, a bejegyzési követelmények és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd az ingatlanulajdonhoz való jogot.

Szolgalmi jog: az ingatlanokra vonatkozóan mindig bejegyzik az ingatlan-nyilvántartásba, a bejegyzés kötelező, a bejegyzési követelmények és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd az ingatlanulajdonhoz való jogot.

Zálogjog:

ingatlanok vonatkozásában az ingatlan-nyilvántartásba jegyzik be, a bejegyzés kötelező, a bejegyzési követelmények és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd az ingatlanulajdonhoz való jogot,

korlátolt felelősségű társaság üzletrésze tekintetében a cégnyilvántartásba jegyzik be, a bejegyzés kötelező, a bejegyzési követelmények és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd a korlátolt felelősségű társaságban a tulajdoni hányad birtoklására vonatkozó jogot,

a nyilvántartott értékpapírok vonatkozásában a központi értékpapír-letétkezelő tartja nyilván, a bejegyzés kötelező, a bejegyzési követelmények és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd a nyilvántartott értékpapírok birtoklására vonatkozó jogot,

a védjegyek, ipari minták és szabadalmak vonatkozásában az iparjogvédelmi hivatal jegyzi be, a bejegyzés kötelező, a bejegyzési követelmények és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd az alkalmazott formatervek, ipari minták stb. birtoklására vonatkozó jogot,

az ingatlan-nyilvántartásba nem bejegyzett ingatlanok, kollektív tulajdon, művek és egyéb ingó vagyon vonatkozásában (ahol a biztosítéki megállapodást közjegyzői okirat formájában készítették el) a biztosítéki nyilvántartásba jegyzik be, a bejegyzés kötelező, a bejegyzés követelményei és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd: <https://www.nkrz.cz/sluzby/overovani-a-vypisy-z-rejstrikuvyhledavani-v-rejstricich-a-kontakti-misto-czech-point>.

Zálogjog: egyetlen nyilvántartásban sem vezetik.

Jogcímrüházás követelés biztosítása érdekében:

ingatlanok vonatkozásában az ingatlan-nyilvántartásba jegyzik be, a bejegyzés kötelező, a bejegyzési követelmények és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd az ingatlanulajdonhoz való jogot,

korlátolt felelősségű társaság üzletrésze tekintetében a cégnyilvántartásba jegyzik be, a bejegyzés kötelező, a bejegyzési követelmények és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd a korlátolt felelősségű társaságban a tulajdoni hányad birtoklására vonatkozó jogot,

a védjegyek, ipari minták és szabadalmak vonatkozásában az iparjogvédelmi hivatal jegyzi be, a bejegyzés kötelező, a bejegyzési követelmények és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd az alkalmazott formatervek, ipari minták stb. birtoklására vonatkozó jogot,

Elővásárlási jog:

az ingatlan vonatkozásában szerződésben alapított elővásárlási jogot az ingatlan-nyilvántartásba jegyzik be, a bejegyzés kötelező, a bejegyzési követelmények és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd az ingatlanulajdonhoz való jogot,

a korlátolt felelősségű társaság üzletrésze tekintetében szerződésben alapított elővásárlási jogot a cégnyilvántartásba jegyzik be, a bejegyzés kötelező, a bejegyzési követelmények és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd a korlátolt felelősségű társaságban a tulajdoni hányad birtoklására vonatkozó jogot,

a védjegyek, ipari minták és szabadalmak vonatkozásában szerződésben alapított elővásárlási jogot az iparjogvédelmi hivatal jegyzi be, a bejegyzés kötelező, a bejegyzési követelmények és a bejegyzési eljárás tekintetében lásd az alkalmazott formatervek, ipari minták stb. birtoklására vonatkozó jogot.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

Ami a dologi jogoknak az eredeti tulajdonos halála miatti bejegyzését illeti (vagyis a dologi jogok átruházását illetően) a bejegyzés mindig deklaratív joghatással jár. A jogutódlás névleg az örökhagyó halála révén valósul meg, és az ilyen jogutódlást a bíróságnak meg kell erősítenie. A bíróság jogutódlás tárgyában hozott határozata megállapítja az örökhagyó halálakor hatályos jogviszonyokat. Az egyes közhiteles nyilvántartások vonatkozásában ezt az elvet a jogszabályok nem írják kifejezetten elő.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

Nincsenek a cseh jogrendszerben ismeretlen külföldi dologi jogok hozzáigazítására vonatkozó konkrét szabályok.

Utolsó frissítés: 25/01/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Németország

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

A német jog szerint az örökhagyó teljes hagyatéka, vagyis minden jog és kötelezettség a halála bekövetkeztével átszáll az örökösökre. Ha az örökhagyó a hagyatékát számos örökösre hagyja, a hagyaték a polgári törvénykönyv (*Bürgerliches Gesetzbuch – BGB*) 2032. szakaszával összhangban az örökösök közös tulajdonába kerül. Új dologi jogok öröklés útján nem keletkeznek. Az örökhagyó által rendelt hagyományok és a hagyaték felosztására vonatkozó utasítások csak a kötelmi jog alapján érvényesülnek.

Az EU öröklési rendeletének hatálya lépését követő tapasztalatok alapján azonban kiderült, hogy különösen a végintézkedésekre vonatkozó korlátozások problémákat tudnak okozni az elő- és utóörökléssel (*Vor- und Nacherbfolge*) kapcsolatos rendelkezések miatt a német jogban (a polgári törvénykönyv 2100–2146. szakasza) A szóban forgó eljárás szerint az örökhagyó több egymást követő örökösöt jelöl ki, és adott személy, az utóörökös (*Nacherbe*) csak azt követően válik örökössé, miután már egy másik személy, az előörökös (*Vorerbe*) öt megelőzően már örökös volt. Az utóörökös ugyanakkor az örökhagyó halálakor várományt (*Anwartschaftsrecht*) szerez. A váromány egy jogilag biztosított helyzetet, amely olyan esetekben merül fel, ahol a szerzésre több aktus vonatkozik, és az első kedvezményezett már nem akadályozhatja meg egyoldalúan, hogy a vagyont a másik kedvezményezett később megszerezze ([§ 20 Eigentumserwerb](#)). A várományra vonatkozóan a polgári törvénykönyv nem tartalmaz konkrét szabályozást. Ezért, mivel a dologi jogokról kimerítő lista készült (numerus clausus a vagyonjogban), a váromány nem tekinthető ilyen jognak. Ettől függetlenül dologi joghatással járó alanyi jognak minősül. Az elő- és utóöröklés számos korlátozással és kötelezettséggel jár az előörökösökre nézve, és különösen a rendelkezési jogokat korlátozza. A földterülettel való rendelkezés érvénytelen az egymást követő öröklés esetén, ha az sérti az utóörökös jogait (a polgári törvénykönyv 2113. szakaszának (1) bekezdése). Ugyanez vonatkozik az ajándékkal való rendelkezésre (a polgári törvénykönyv 2113. szakaszának (2) bekezdése). Az örökhagyó ugyanakkor végintézkedésben mentesítheti az előörökösöt e korlátozások egy része alól. Az utóöröklés szerinti rendelkezési korlátozásokat be kell jegyezni a német ingatlan-nyilvántartásba.

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

A német jog szerint az örökhagyó összes joga a halálával automatikusan átszáll az örökösre vagy közös örökösökre. E célból ezeket a jogokat, de még a bejegyzést igénylő jogokat sem kell bejegyezni a nyilvántartásba. Ami a bejegyzést igénylő jogokat illeti a hagyaték megszerzésével a vonatkozó nyilvántartások (ingatlan-nyilvántartás, cégjegyzék) többé nem lesznek pontosak, és ezért módosítani kell a nyilvántartásokban szereplő adatokat. E célból az öröklést hivatalos vagy hitelesített dokumentumokkal vagy európai öröklési bizonyítvánnyal kell bizonyítani. Bizonyos későbbi ügyletek (például örökölt földterület megterhelése) korrekciót igényelnek az örökös vagy közös örökösök ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése révén.

Az elő- és utóörökléshez kapcsolódó rendelkezési korlátozások és az utóörökös várománya szintén közvetlenül az örökhagyó halálával keletkeznek. Az elő- és utóöröklést ugyanakkor bejegyzik az ingatlan-nyilvántartásba annak érdekében, hogy megakadályozzák a harmadik fél jóhiszemű tehermentes tulajdonszerzését.

Ha az önálló örökösök vagy kedvezményezettek jogszabály vagy végintézkedés alapján konkrét vagyontárgyakra (a kötelmi jog alapján) igényrel rendelkeznek, e vagyontárgyak tulajdonjogát az örökösökkel kötött szerződés révén át kell rájuk ruházni, és bármely ingatlannal kapcsolatos jogot hivatalos vagy hitelesített dokumentum alapján be kell jegyezni az ingatlan-nyilvántartásba.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

Az öröklés útján az örökösre vagy közös örökösökre átszállt dologi jogok bejegyzése csupán deklaratív jellegű. A harmadik felek jóhiszeműségének azonban alapját képezi, és ezért bizonyos későbbi ügyletekhez szükség van rá.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

A német jogban ismeretlen dologi jogokat általában hozzáigazítják valamely hasonló német jogintézményhez. Mivel a bejegyzési eljárásnak mindig feltétele a bejegyzéshez szükséges biztos jogalap megléte, az örökösöknek szükségük lehet arra, hogy további átruházási intézkedést hozzanak, amint arra a német jogban a kötelmi jogi igények esetében is szükség van. Az EU öröklési rendeletének 1. cikke (2) bekezdésének I) pontjával összhangban a szóban forgó rendelet a bejegyzési eljárásokat nem befolyásolja.

Utolsó frissítés: 25/08/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Észtország

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

Az észt jogban főszabály szerint az egyetemes jogutódlás elve érvényesül, amely szerint az örökhagyó tulajdona (a hagyaték), amely az örökhagyó valamennyi jogát és kötelezettségét magában foglalja, egy másik személyre (az örökösre) száll át. Több örökös esetén az öröklési törvény 147. szakasza értelmében a hagyaték az örökösök közös tulajdonában van. Az öröklés nem keletkeztet új jogokat. A végrendeletben szereplő utasításokra (hagyományrendelés és a hagyaték felosztására vonatkozó utasítások) kizárólag a kötelmi jog szabályai irányadók.

Bizonyos esetekben az örökhagyó túlélő házastársa szolgálmi jogot kérhet arra a vagyontárgyra, amely a házastársak közös otthona volt (az öröklési törvény 16. szakaszának (3) bekezdése), feltéve, hogy ez a jog kötelmi, és nem dologi jogi igény.

Az örökösnek a hagyatékhoz kapcsolódó tulajdonjogokra vonatkozó jogosultsága korlátozható, ha az örökös olyan ideiglenes örökös, aki helyett utóörökösöt neveztek (az öröklési törvény 48. szakasza). Ilyen esetekben az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre kerül, hogy az örökös ideiglenes örökös (az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény 491. szakasza).

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

Az ingatlan javak és a hozzájuk kapcsolódó jogok az ingatlan-nyilvántartásba kerülnek bejegyzésre. A tulajdonjog minden esetben az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzés révén száll át a jogutódra. Amennyiben az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés már nem helytálló, mert valamely dologi jog átruházása az ingatlan-nyilvántartáson kívül történt, az ingatlan-nyilvántartási hivatal kijavítja a bejegyzést a dologi jog új tulajdonosa által benyújtott bejegyzési kérelem alapján. A bejegyzési kérelemhez mellékelni kell a dologi jog jogátruházását tanúsító okiratot (öröklési bizonyítvány) ([§ 2 az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény](#)) 651 szakaszának (1) bekezdése). Annak megállapítása érdekében, hogy az örökhagyó volt-e a dologi jog kizárólagos tulajdonosa, vagy a dologi jog közös tulajdon tárgyát képezi, esetenként az öröklési bizonyítványon túl a tulajdonjogot igazoló okiratot is mellékelni kell a bejegyzési kérelemhez. A bejegyzési kérelmet közjegyzői hitelesítéssel, vagy digitális aláírással kell ellátni (az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény 34. szakaszának (21) bekezdése). Az ingatlan-nyilvántartási hivatal a dologi jog tulajdonosát vagy a végrendeleti végrehajtót pénzbírság kilátásba helyezésével felszólíthatja, hogy nyújtsa be a bejegyzési kérelmet és az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéshez és annak kijavításához szükséges okiratokat (az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény 651. szakaszának (5) bekezdése).

A nyilvántartásba vételi kötelezettség alá eső egyéb vagyontárgyak a nyilvántartásba vételtől függetlenül szintén átszállnak az örökösre. Főszabályként az örökösnek be kell mutatnia az adott nyilvántartás számára az örökölt vagyontárgyhoz vagy joghoz kapcsolódó szükséges információkat és okiratokat. Azonban korlátozott felelősségű társaságban vagy építőközösségekben való tulajdoni illetőség vagy tagság öröklése esetén az öröklési bizonyítvány közjegyző általi hitelesítését követően a közjegyzőnek a tulajdoni illetőség vagy tagság örökléséről értesítést kell küldenie a cégnyilvántartás részére.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

Minden dologi jog a törvény erejénél fogva száll át az örökösre, és független annak nyilvántartásba történő bejegyzésétől. Főszabályként a nyilvántartásban található bejegyzések érvényüket veszítik az öröklés megnyílásával, és az örökösnek a bejegyzést módosíttatnia kell.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

A ⁶⁷ polgári perrendtartás 6291. szakasza alapján a bíróság eljárást kezdeményezhet egy külföldi dologi jog kiigazítása érdekében a jogosult kérelmére. A bíróság szükség esetén meghallgatja a kérelmezőt. A bíróság a dologi jog kiigazítása ügyében hozott határozatában megjelöli, hogy az észtt törvények alapján létezik-e olyan dologi jog, amely egyenértékű a kiigazítandó külföldi dologi joggal. Amennyiben létezik egyenértékű dologi jog, a bíróság azt megjelöli a határozatában. Amennyiben a dologi jog kiigazítása ügyében hozott határozat végrehajtása céljából a kérelmezőnek egy nem igazságügyi nyilvántartás kezelőjével, vagy egy harmadik személlyel vagy intézménnyel kell felvennie a kapcsolatot, ezt a tényt is bele kell foglalni a határozatba. A kérelmező a határozat ellen fellebbezéssel élhet.

A polgári perrendtartás 475. szakasza (1) bekezdésének 101) pontja értelmében a dologi jogoknak a 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 31. cikke szerinti egymáshoz igazítása kérelemre induló eljárásban történik.

Utolsó frissítés: 19/04/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Görögország

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

A görög jog értelmében örökölhető dologi jogok a tulajdonjog, a dolgokon fennálló szolgalmak, a zálogjog, az ingó dolgon fennálló jelzálogjog, a jelzálogjog és a bányatulajdon.

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

Az említett dologi jogok közül az ingatlan javak tulajdonjogát, a jelzálogjogot, a bányatulajdon és az ingó dolgon fennálló jelzálogjogot kell nyilvántartásba venni. Az ingatlan javak tulajdonjogát, a jelzáloghitelt és a bányatulajdon annak a régióknak a telekkönyvi hivatalánál kell nyilvántartásba venni, ahol a tulajdon található, míg az az ingó dolgon fennálló jelzálogjogot a hitelbiztosítéki nyilvántartásba kell bejegyeztetni a zálogkötelezett lakóhelyén vagy bejegyzett székhelyén, illetve ha a zálogkötelezett nem helyi lakos, vagy a bejegyzett székhelye nem Görögország területén található, az athéni hitelbiztosítéki nyilvántartásba.

E jogok bejegyzése a telekkönyvi hivatalhoz intézett kérelem alapján történik, a törvényben meghatározott illetékek megfizetése mellett (lásd a 2664/1998. sz. törvényt). A kérelemhez mellékelni kell a bejegyzés alapjául szolgáló okiratot, az ahhoz készített és csatolt topográfiai vázlatot, a bejegyzés alapjául szolgáló okirat összefoglalását, valamint egy hiteles kivonatot annak az ingatlannak a telekkönyvi térképéről, amelyre a bejegyzés alapjául szolgáló okirat vonatkozik.

A zálogjog hitelbiztosítéki nyilvántartásba való bejegyzéséhez kérelmet kell benyújtani a megfelelő formanyomtatvánnyal együtt.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

E dologi jogok nyilvántartásba vételének a törvény értelmében jogkeletkeztető hatálya van (lásd a 2664/1998. sz. törvény 12. cikkét) abban az értelemben, hogy a nyilvántartásba vétellel kapcsolatos bármilyen hiba azt eredményezi, hogy az ingatlan javak tulajdonjogának átruházása nem történik meg, vagy az ingatlan javakra vonatkozó dologi jog megállapítása, átruházása vagy megszűnése nem következik be. Ez vonatkozik az ingó dolgon fennálló jelzálogjog bejegyzésére is.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

Görögországban nem léteznek olyan jogszabályok vagy eljárások, amelyek a görög jogban ismeretlen dologi jognak a görög jogrendszerben létező, ehhez legközelebb álló joghoz igazítására szolgálnak.

Utolsó frissítés: 06/06/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Spanyolország

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

A dologi jogok halál esetén átszállnak, ha a jogosult az elhunyt személy, és ezek a jogok a halálozással nem szűnnek meg. Ilyen a tulajdonjog, a szolgalmak (a főbb bérleti jogokkal együtt) és az értékpapír (jelzálog és biztosítékkal rendelkező hitel). A haszonélvezeti jogok azonban a haszonélvező halálával megszűnnek (a spanyol Polgári Törvénykönyv [Código Civil] 513. cikkének (1) bekezdése).

Öröklés hatására a dologi jogok köre bővíülhet az elhunyt személy kívánsága (pl. haszonélvezeti jog hagyománya, használati vagy tartózkodási jogok, szolgalmak létrehozása) vagy jogszabály miatt (törvényes haszonélvezeti jog, amelyet a jogszabály a házastársra ruház végintézkedésen alapuló vagy törvényes öröklés esetén).

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

A nyilvántartásba vétel nem kötelező, vagyis a törvény nem kívánja ezt meg a jog megszerzéséhez (kivéve jelzálogjog esetén). Viszont mivel az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzés védelmet biztosít a nyilvántartásba vett joggal rendelkező fél számára, a gyakorlatban a jogosult általában kérelmezi a nyilvántartásba vételt.

Az öröklésről rendelkező okirat lehet végrendelet, végintézkedésen alapuló szerződés, törvényes örökösökről szóló nyilatkozat vagy európai öröklési bizonyítvány (a spanyol jelzálogtörvény [Ley Hipotecaria] 14. cikke). Általában viszont még akkor sem lehet azonnal újra bejegyezni az elhunyt nevében

nyilvántartásba vett jogokat, ha egy ilyen jellegű okirat örökös vagy hagyományosi státusszal ruházza fel az adott személyt. A hagyaték felosztásakor szerzett adott vagyontárgyhoz fűződő jogok megosztásáról a többi örökösrel meg kell állapodni (közjegyző előtt, hogy a nyilvántartásba vétel megtörténhessen). Ha az örökösök között nem születik megállapodás, a kérdést bírósági úton kell rendezni.

Az örökség felosztása előtt az örökös csak azt kérheti, hogy a nyilvántartásban rögzítsenek egy megjegyzést arról, hogy neki joga van az örökség egyik nyilvántartásba vett tételéhez, hogy a harmadik felek tisztában legyenek ezzel a joggal.

A törvény az örökség adott vagyontárgyához való jogot a jogosult halálának pillanatában ruházza át a hagyományosra (a Polgári Törvénykönyv 882. cikke), de a hagyományos azt nem veheti birtokba a saját hatáskörében (a Polgári Törvénykönyv 885. cikke), csak ha az elhunyt személy erre őt felhatalmazta. A törvény feljogosítja a hagyományost arra, hogy az örököstől követelje egy adott tétel átruházását az ő részére, és ezt a közjegyzői okiratot lehet nyilvántartásba venni. Ha az örökös visszautasítja egy adott tétel átruházását, a hagyományosnak az ügyet bíróság elé kell vinnie.

Az örökség halál utáni felosztása alól vannak kivételek, például ha az örökhagyó általi felosztás várható öröklés volt, vagy ha a végrendeletben csak egy örökös szerepel.

Egy adott tétel nyilvántartásba vétele előtt az adóhatóságnak be kell nyújtani a megfelelő nyilatkozatokat, hogy az átruházási adókat be lehessen fizetni.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

A nyilvántartásba vétel joghatása, hogy a tulajdonjog örökösét az adott jog jogos tulajdonosának tekintik, és ez a személy rendelkezhet a joggal, illetve az eredeti jogosulttal megegyező mértékű védelmet élvez a többi esetleges örökösrel szemben, akik nem vetették nyilvántartásba a jogaikat.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

A nemzetközi jogi együttműködésről szóló 29/2015. sz. törvény 61. cikke a következőt mondja ki:

„1. Ha egy határozat vagy külföldi közokirat olyan intézkedéseket rendel el vagy jogokat ültet át, amelyeket a spanyol törvény nem ismer, a hivatalvezető – amennyire lehetséges – megfelelteti azokat egy olyan spanyol törvényben lefektetett vagy az által elismert intézkedésnek vagy jognak, amelynek hasonló joghatása van, illetve hasonló célt vagy érdeket szolgál, amennyiben a megfeleltetést követően a joghatás nem terjed túl a származási ország jogszabályainak joghatásán. A jog nyilvántartásba vétele előtt a hivatalvezető tájékoztatja a megfeleltetni kívánt jog vagy intézkedés jogosultját.
2. Bármely érdekelt fél megtámadhatja a jog vagy intézkedés megfeleltetését a bíróságon.”

Utolsó frissítés: 22/02/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Horvátország

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

A tulajdonjogról és egyéb dologi jogokról szóló törvény 1. cikkének (1) bekezdése (*Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima*) (*Narodne novine* (NN; a Horvát Köztársaság Hivatalos Közlönye) 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12. és 152/14. sz.; a továbbiakban: a törvény) kimondja, hogy jogszabály eltérő rendelkezése hiányában, bármely természetes vagy jogi személy tulajdonjog vagy egyéb dologi jog birtokosa lehet: szolgalmat, megterhelésből származó dologi jogok, építési jog, valamint zálogjog bármely olyan dolgon, amely ilyen jog tárgya lehet.

A törvény 128. cikkének (2)-(3) bekezdése kimondja, hogy bármely örökös kérheti az ingatlanon fennálló tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzését, valamint hogy az örökléssel való jogcímszerzés nem szünteti meg a más személyek által az érintett ingatlan vonatkozásában már korábban birtokolt dologi jogokat, kivéve azokat, amelyek megszűnését jogszabály írja elő, vagy amelyek a körülmények természetéből fakadóan többé nem állhatnak fenn.

A törvény 199. cikkének (1) bekezdése és 201. cikke a következő személyes szolgalmakat határozza meg: haszonélvezeti jog, használati jog és lakhatási jog. E cikkek szintén megállapítják, hogy jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a személyes szolgalmak csak arra az időre szólnak, amelyre létrehozták őket, és legkésőbb a kedvezményezett halálának napjával megszűnnek.

A törvény 285. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy jogszabály eltérő rendelkezése hiányában az építési jog az ingatlanhoz hasonlóan elidegeníthető és örökölhető.

A törvény 299. cikkének (1) bekezdése rögzíti, hogy a zálogjog nem különíthető el a fedezettől, amelyre alapították. Ez azt jelenti, hogy jogszabály eltérő rendelkezése hiányában bárki, aki bármely jogcímen megszerez valamely fedezetet, azt zálogjoggal terhelve szerzi meg.

Ezért az előzőekből következik, hogy a személyes szolgalmaktól különböző dologi jogok örökölhetők. Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a személyes szolgalmak legkésőbb a kedvezményezett halálának napjával megszűnnek.

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyeztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

A törvény 2. cikkének (3)-(4) bekezdése úgy határozza meg az „ingatlan” fogalmát, mint valamely földterület, telek vagy parcella, beleértve mindent, ami állandó jelleggel kapcsolódik a földterülethez, akár a földfelszín felett, akár az alatt, kivéve, ha jogszabály ettől eltérően rendelkezik, az „ingó vagyontárgy” (vagy ingóságok) fogalmát pedig mint olyan dolgot, amely egyik helyről a másikra az alapvető jellemzőinek vagy a lényegének bármely sérelme nélkül mozgatható. A természeténél fogva ingó vagyontárgy jogi szempontból ingatlannak minősül, ha ingatlanhoz tartozik, vagy jogszabály ingatlannak minősíti.

A törvény 119. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy az ingatlan tulajdonjogát akkor szerzik meg, amikor a szerző fél a jogszabályoknak megfelelően a tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezteti. Ehhez az szükséges, hogy az előző tulajdonos előzőleg kinyilvánítsa az arra irányuló szándékát, hogy a tulajdonjoga a szerző félre átruházásra kerüljön, kivéve, ha jogszabály ettől eltérően rendelkezik. A törvény 122. cikkének (1) bekezdése alapján úgy kell tekinteni, hogy az ingatlan-nyilvántartás az ingatlanra vonatkozó tényeket, valamint az ingatlan jogállását hitelesen és teljes körűen megjelenti. Ezért bárki, aki jóhiszeműen, vagyis az ingatlan-nyilvántartás pontosságában bízva jár el, és nincsen tisztában az ingatlan-nyilvántartásba tett valamely konkrét bejegyzés hiányosságával, vagy azzal, hogy a nyilvántartásban szereplő adatok eltérnek a tényleges helyzettől, a jogszabályok alapján a jogai védelmére jogosult a szerzéssel összefüggésben.

A 277. cikk (1) bekezdése rögzíti, hogy bármely dologi jogi teher, amelyet nem jegyeztek be az ingatlan-nyilvántartásba, megszűnik, ha a megterhelt ingatlan olyan személy szerzi meg, aki a szóban forgó teher fennállásáról nem tudott és nem is kellett tudnia. Ezen túlmenően a törvény 278. cikkének (1) bekezdése megállapítja, hogy, eltérő rendelkezés hiányában, bármely dologi jogi teher, amelyet természetes személy vagy jogi személy javára alapítottak, e természetes személy halálával vagy a jogi személy megszűnésével megszűnik.

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény (*Zakon o zemljišnim knjigama*) (NN 91/96., 68/98., 137/99., 114/01., 100/04., 107/07., 152/08., 126/10., 55/13. és 60/13.) rendelkezései határozzák meg az ingatlanon fennálló dologi jogok ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésére vonatkozó követendő eljárást. Az ingatlan-nyilvántartás az alapnyilvántartásból áll (amelybe egy adott kataszteri körzetbe tartozó minden földterületet bejegyeznek, és amely tulajdoni jogcímet igazoló okmányokból áll), valamint egy azonosító dokumentumokból álló adatbázisból. A dologi jog ingatlan-nyilvántartásba való, ideiglenes vagy

végleges, bejegyzése iránti kérelmet annak a személynek kell benyújtania az ingatlan-nyilvántartást vezető helyi bírósághoz, aki a jogszerzését, a jogában bekövetkezett változást vagy a jogáról való lemondást nyilvántartásba kívánja vetetni. Valamely dologi jognak az ingatlan-nyilvántartásba széljegyként történő bejegyzése iránti kérelmet annak a személynek kell benyújtania, akinek az érdekében áll, hogy a tulajdona tekintetében széljegyet készítsenek, vagy aki ennek az eljárásnak az igénybevételére speciális szabályok alapján jogosult. A tulajdoni jogcímet igazoló okmány tartalmazza az ingatlanra vonatkozó adatokat és az azokban bekövetkezett bármely változást, valamint a dologi jogokat és egyéb, az ingatlan-nyilvántartást vezető bíróság által megállapított vagy érvényesített jogokat. Egy olyan dokumentumból áll, amely részletesen körülírja a tulajdonban lévő ingatlant (*posjedovnica*) (részletes leírást tartalmazó lap, „A” lap), a jogcímet (*vlastovnica*) (tulajdoni lap, „B” lap), valamint a terheket (*teretovnica*) (terhekről szóló lap, „C” lap)].

A járműveken fennálló dologi jogok nyilvántartásba vételére szolgáló eljárást a járművekről (azok nyilvántartásba vételéről és jelzéseiről) szóló szabályozás (*Pravilnik o registraciji i označavanju vozila*) (NN 151/08., 89/10., 104/10., 83/13., 52/15. és 45/16. sz.) határozza meg. A belügyminisztérium valamennyi nyilvántartott járműről nyilvántartást vezet. Az illetékes hatóságok (bíróságok, a horvát pénzügyi szolgáltatási ügynökség, közjegyzők, stb.) részéről érkezett megkeresések alapján a minisztérium, speciális szabályok szerint, köteles a szóban forgó nyilvántartásban szereplő adatokhoz és vezetői engedélyekhez járművekkel kapcsolatos bizonyos megjegyzéseket fűzni. Amennyiben a jármű egyik tulajdonostól a másikhoz kerül, az új tulajdonos a szerzéstől számított 15 napon belül köteles a járművet a saját nevére nyilvántartásba vetetni vagy a nyilvántartásból törölni. Az erre irányuló kérelmet az új tulajdonos állandó lakóhelye vagy székhelye szerinti illetékes rendőrségi igazgatóságnak kell benyújtani, vagy pedig rendőrsőn vagy járműellenőrző központban kell előterjeszteni, feltéve, hogy a központot engedélyezték és megfelel az előírt feltételeknek.

A vízi járműveken fennálló dologi jogok nyilvántartásba vételére szolgáló eljárást a tengerészeti törvény (*Pomorski zakonik*) (NN 181/04., 76/07., 146/08., 61/11., 56/13. és 26/15.) határozza meg. A hajón, csónakon vagy jachton fennálló tulajdonjog vagy egyéb dologi jog csak akkor szerzhető meg, engedélyezhető, korlátozható vagy szüntethető meg, ha az erről szóló intézkedés részleteit bejegyzik a megfelelő nyilvántartásba vagy az illetékes kikötői hatóságok által vezetett jegyzékbe, amelyet a tengerészeti ügyekért felelős minisztérium kezel. A tulajdonos, üzemeltető vagy hajózási társaság által benyújtott kérelmet követően a hajólajstromba történő bejegyzéseket az érintett kikötői hatóság határozata alapján teszik meg. A nyilvántartás az alapnyilvántartásból és az azonosító dokumentumok adatbázisából áll. Az alapnyilvántartás okmányokat tartalmaz, amelybe beletartozik az „A” lap (a vízi jármű azonosítására szolgáló adatok és az alapvető technikai jellemzői), a „B” lap (a társaság, vagyis a jogi személy neve és székhelye, vagy a természetes személy neve és lakcíme, akinek a vízi jármű a tulajdonát képezi, és a vízi jármű szabad használatával kapcsolatos, a tulajdonost érintő személyes korlátok) és a „C” lap (dologi jogok, amelyekkel a vízi járművet megterhelték, valamint az e jogokból fakadó jogok).

A légi járműveken fennálló dologi jogok nyilvántartásba vételére szolgáló eljárást a polgári légijármű-nyilvántartásról (annak tartalmáról és vezetésének módjáról) szóló szabályozás (*Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja hrvatskog registra civilnih zrakoplova*) (NN 137/12. sz.) határozza meg. A horvát polgári légijármű-nyilvántartást a horvát polgári légiközlekedési ügynökség vezet papír alapon és elektronikus formában. A tényleges nyilvántartási könyvek sorszámozott kötetekből állnak, és minden egyes kötet bejegyzési okmányokat tartalmaz. Minden egyes légi járművet önálló okmányban vesznek nyilvántartásba, amely tartalmazza a nyilvántartó lapot (ez a légi jármű különböző jellemzőit tartalmazza), a tulajdoni lapot (a tulajdonos, illetve bármely társtulajdonos vagy közös tulajdonos adataival) és a terhekről szóló lapot (amely részletezi a légi járművön fennálló zálogjogot vagy a társtulajdonos birtokában lévő ún. ideális tulajdonrész, az elővásárlási és visszavásárlási jogot, a használattal kapcsolatos bármely korlátozást, valamint jelzést arra vonatkozóan, hogy a bejegyzés melyik felet érinti, a nyilvántartásba vétel időpontját, a kifizetett pénzüsszeget – ha a bejegyzés szempontjából jelentőséggel bír – a nyilvántartásba vétellel összefüggésben tett bármely megjegyzéssel együtt). Az elektronikus nyilvántartást elektronikus regisztrációs adatlapokba történő adatfelvitellel vezetik. Az elektronikus regisztrációs adatlapok a tartalmukat tekintve egyenértékűek a papír alapú adatlapokkal. A nyilvántartásba vétel iránti kérelmet a légi jármű tulajdonosa vagy üzemeltetője nyújtja be, amelyhez mellékelni kell a tulajdonos engedélyét hiteles formában. A nyilvántartásba a horvát polgári légiközlekedési ügynökség döntésétől függően tesznek bejegyzést.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

A jog előírja, hogy közokiratnak olyan dokumentum minősül, amelyet az arra jogosult bíróság vagy hatóság, az előírt módon, a saját hatáskörét nem túllépve állított ki. A közokirat továbbá bizonyítéknak minősül a tekintetben, amit megerősít vagy szabályoz. Ez azt jelenti, hogy bárki, aki jóhiszeműen, vagyis a közokirat pontosságában bízva jár el, és nincsen tisztában az abban megadott valamely konkrét információ hiányosságával, vagy azzal, hogy a benne foglalt adatok eltérnek a tényleges helyzettől, a jogszabályok alapján a jogai védelmére jogosult egyes jogok megszerzésével összefüggésben. Senki sem hivatkozhat továbbá arra, hogy nem volt tudomása az ingatlan-nyilvántartásba, a belügyminisztérium által vezetett, a nyilvántartott járművek jegyzékébe, a tengerészeti ügyekért felelős minisztérium által vezetett, a kikötői hatóságok által kezelt nyilvántartásokba, vagy a horvát polgári légijármű-nyilvántartásba tett bejegyzésről.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

A jog előírja, hogy az egyoldalúan hozott (ex parte) intézkedésekre vonatkozó szabályokat alkalmazni kell minden olyan ügyre, amely bizonyos személy által az örökösdési jogszabályok alapján birtokolt dologi jog hozzáigazításával kapcsolatos, ha ilyen dologi jog a horvát jogban nem létezik.

Utolsó frissítés: 14/12/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Luxemburg

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

A luxemburgi jog alapján nincsenek olyan speciális dologi jogok, amelyek e kérdés szempontjából az örökléssel összefüggésben „felmerülhetnek”. Vannak azonban olyan dologi jogok, amelyek az öröklés során érintettek lehetnek, vagy, másként mondva, amelyek a halál következtében átszállhatnak.

Ezek a következők: tulajdonjog, a polgári törvénykönyv (*Code civil*) 544. és azt követő cikkei értelmében, valamint szolgalmak e törvénykönyv 637. és azt követő cikkei értelmében.

A **tulajdonjog** a polgári törvénykönyv 544. cikkében foglalt meghatározás szerint a tulajdon élvezetének és az a feletti rendelkezésnek a jogát jelenti, feltéve, hogy az nem jogszabályba vagy rendelkezésbe ütköző módon történik, illetve a szokásos mértéket meghaladóan nem zavarja a szomszédokat, ezáltal felborítva az egyenértékű jogok egyensúlyát. A polgári törvénykönyv 546. cikke szerint a tulajdonjog, függetlenül attól, hogy ingó vagy ingatlan dolgon áll-e fenn, feljogosítja a tulajdonost a szóban forgó tulajdon használatának szedésére, valamint mindarra, amely természetes vagy mesterséges úton a tulajdon részévé válik (növedékhez való jog). A polgári törvénykönyv 711. cikke szerint a tulajdonjog öröklés útján megszerzhető, illetve átszállhat.

A polgári törvénykönyv 637. cikke a **szolgalmakat** olyan terhekként határozza meg, amelyeket valamely tulajdonon egy másik személy tulajdonát képező tulajdon használatára érdekében vagy javára alapítanak. A polgári törvénykönyv 639. cikke szerint a szolgalom származhat a tulajdon természetes helyzetéből (lásd a polgári törvénykönyv 640. és azt követő cikkeit), jogszabály által megállapított kötelezettségből (lásd a polgári törvénykönyv 649. cikkét), vagy a tulajdonosok között létrejött megállapodásból (lásd a polgári törvénykönyv 686. és azt követő cikkeit).

A szolgalmak utolsó kategóriája tekintetében a tulajdonosok főszabály szerint a maguk által megfelelőnek ítélt szolgalmakat hozhatnak létre a saját tulajdonukon vagy a saját tulajdonuk javára, feltéve, hogy a létrehozott szolgáltatások nem valamely személyt terhelnek, illetve nem valamely személy javára szólnak, hanem azokat telken vagy telek javára alapították, továbbá e szolgáltatások semmilyen módon nem ütköznek a közrendbe (a polgári törvénykönyv 686. cikkének első bekezdése). E szabályok szerint szolgalmat épület vagy telek használatára lehet alapítani (687. cikk első bekezdése). Ezen túlmenően lehetnek folyamatosak (folyamatos használat, anélkül hogy emberi beavatkozásra lenne szükség, például vízcsövek, csatorna, kilátás, stb.), vagy szakaszosak (a gyakorlásukhoz emberi beavatkozásra van szükség, például áthaladási jog, vízvétel joga, stb.; lásd a polgári törvénykönyv 688. cikkének első bekezdését).

Érdemes megjegyezni, hogy a szolgalmak lehetnek láthatóak – amelyeket külső létesítmények jeleznek – és nem láthatóak – amelyek fennállása kívülről nem érzékelhető (a polgári törvénykönyv 691. cikkének első bekezdése). A folyamatos és látható szolgalmak okiratban vagy elbirtoklás útján, 30 év elteltével szerezhetők meg (a polgári törvénykönyv 690. cikke), míg a folyamatos és nem látható szolgalmak, valamint a szakaszos szolgalmak, akár láthatóak vagy nem láthatóak, csak okirattal hozhatók létre (a polgári törvénykönyv 691. cikkének első bekezdése). A szolgalom megszűnik, ha a telek, amelyhez tartozik, és a telek, amelyet megillet, azonos személy tulajdonába kerül (a polgári törvénykönyv 705. cikke).

A teljesség kedvéért az alábbi dologi jogokat szintén meg kell említeni, figyelemmel arra, hogy milyen speciális szabályokat kell alkalmazni, ha a személy, aki életében e jogok kedvezményezettje volt, meghal.

A polgári törvénykönyv 617. cikke szerint a **haszonélvezeti jog** megszűnik, ha a haszonélvező természetes okokból meghal, vagy ha a haszonélvezői és tulajdonosi jogállással azonos személy rendelkezik. A második eset többek között akkor áll elő, ha a haszonélvező, haláleset miatt, megszerzi annak a vagyontárgynak a tulajdonjogát, amelyen fennáll a haszonélvezeti joga. A haszonélvezeti jog tartalmát a polgári törvénykönyv 578. és azt követő cikkei határozzák meg, amelyek szerint a haszonélvezőt megilleti a más tulajdonát képező vagyontárgy élvezetének joga ugyanúgy, ahogy az magát a tulajdonost megilletné, ugyanakkor a haszonélvező felelősséggel tartozik a tulajdon állagának megőrzéséért. A haszonélvezeti jogot alapíthatja jogszabály vagy emberi akarat, lehet egyszerű, időben korlátozott vagy feltételtől függő, és bármely típusú ingó vagy ingatlan vagyontárgyra vonatkozhat.

Végezetül a **használati és lakhatási jogot** magában foglaló **dologi jogok**, a polgári törvénykönyv 625. és azt követő cikkeiben meghatározottak szerint, a haszonélvezeti joggal egyezően szűnnek meg.

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

A Nagyhercegségben létezik „ingatlan-nyilvántartás”, azaz jelzálog-nyilvántartási hivatalok (*bureaux de la conservation des hypothèques*) vannak, ahol az ingatlanon fennálló jogok bejegyzéséről szóló 1905. szeptember 25-i módosított törvény (*loi modifiée sur la transcription des droits réels immobiliers du 25 septembre 1905*) 1. cikkével összhangban az ingatlanon fennálló jogok átruházásáról szóló élők közötti ügyleteket, az elsőbbségi fizetési jogosultságok kivételével, és a jelzálogokat tartják nyilván, azokat akár ingyenesen, akár ellenérték fejében alapították őket. Az ilyen intézkedések bejegyzése kötelező abban az értelemben, hogy a kérdéses jogokat harmadik féllel szemben kötelező erővel ruházza fel (lásd az előbb említett törvény 11. cikkét). A luxemburgi ítélkezési gyakorlat szerint a hivatkozott törvény 1. cikkében használt „ingatlanon fennálló jogok” fogalma magában foglalja az ingatlanon fennálló szolgalmakat is (Diekirch kerületi bíróság (*Tribunal d'arrondissement*) 1937. február 17.).

Szintén meg kell említeni, hogy nyilvántartásba vétel céljából csak bírósági határozatokat, közokiratokat és közigazgatási aktusokat fogadnak el.

Öröklés esetében az 1. pontban hivatkozott dologi jogok, amelyek hagyaték részét képezhetik, a polgári törvénykönyvben foglaltak szerint szállnak át.

Pontosabban, a polgári törvénykönyv 724. cikkének első és második bekezdése szerint az elhunyt személy összes vagyona pusztán a hagyaték megnyíltá következtében átszáll a jogi örökösre. Ezen örökösök az örökhagyó halálát követően gyakorolhatják az örökhagyó jogait és meghozhatják az intézkedéseit.

A polgári törvénykönyv 1004. cikkében hivatkozott esetben az egyedüli végrendeleti örökösöt illetően – vagyis azt a személyt, akire az örökhagyó végintézkedésben a halála után járó összes vagyont örökül hagyja (lásd a polgári törvénykönyv 1003. cikkét) –, e személynek meg kell kérnie az örökösöket, akik részére a kötelező részre vonatkozó jogi rendelkezések alapján a hagyaték egy részét elkülönítették, hogy adják át a végintézkedésben szereplő vagyont.

A polgári törvénykönyv 1005. cikke alapján az egyedüli végrendeleti örökös fogja élvezni a végintézkedésben foglalt vagyont a halál napjával kezdődően, ha az átadás iránti kérelmet e dátumtól számított egy éven belül előterjesztik. Egyébként a tulajdon élvezetére vonatkozó jog a bírósági kérelem napjával, vagy azon a napon kezdődik, amikor az átadást önként teljesítik. Amennyiben az örökhagyó halálakor nincsen olyan örökös, aki részére a jogszabály a hagyaték egy részét fenntartja, az egyedüli végrendeleti örökös automatikusan megszerzi a vagyont az örökhagyó halálának időpontjában, anélkül, hogy az átadást kérnie kéne (a polgári törvénykönyv 1006. cikke). Végezetül, a polgári törvénykönyv 1006. cikkében hivatkozott esetben, ha a végrendelet holografikus vagy azt lepecsételték, az egyedüli végrendeleti örökös részére az öröklés megnyíltá szerinti kerület elsőfokú bíróságának (*tribunal de première instance*) elnöklő bírója által hozott végzésben kell odaítélni a tulajdonjogot.

Ha a hagyatékban egy vagy több ingatlan található, meg kell állapítani a halál miatti jogátszállást, amelyhez az örökösöknek be kell nyújtaniuk az öröklési nyilatkozatot a teleknyilvántartással és ingatlanokkal foglalkozó hivatalnak (*administration de l'enregistrement et des domaines*). Az utóbbi ezt követően benyújtja a nyilatkozat másolatát az ingatlan-nyilvántartási és topográfiai hivatalnak (*administration du cadastre et de la topographie*) (lásd az ingatlan-nyilvántartási és topográfiai hivatal átszervezéséről szóló 2002. július 25-i módosított törvény (*loi modifiée du 25 juillet 2002 portant réorganisation de l'administration du cadastre et de la topographie*) 10. cikkének végét).

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

Kérjük tekintse meg az előző kérdésre adott választ.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kizigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

Igen. Vannak ilyen rendelkezések az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 650/2012 (EU) európai parlamenti és tanácsi rendeletet végrehajtásáról, valamint a) az ingatlanon fennálló jogok nyilvántartásba vételéről szóló 1905. szeptember 25-i módosított törvény és b) az új polgári perrendtartás módosításáról szóló 2015. június 14-i törvényben (*loi du 14 juin 2015 relative à la mise en application du règlement (UE) n° 650/2012 du Parlement européen et du Conseil du 4 juillet 2012 relatif à la compétence, la loi applicable, la reconnaissance et l'exécution des décisions, et l'acceptation et l'exécution des actes authentiques en matière de successions et à la création d'un certificat successoral européen et modifiant a) la loi modifiée du 25 septembre 1905 sur la transcription des droits réels immobiliers et b) le Nouveau Code de procédure civile*).

E törvény 1. cikke így rendelkezik: „Az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-i 650/2012 (EU) európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a nagyhercegi rendeletben kijelölt közjegyző jogosult a szóban forgó rendelet 31. cikkében hivatkozott, ingatlanon fennálló jogok hozzáigazítását elvégezni. Az első bekezdésben hivatkozott hozzáigazítást legkésőbb addig az időpontig el kell végezni, amíg az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az

európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-i 650/2012 (EU) európai parlamenti és tanácsi rendelet 31. cikkében hivatkozott dologi joggal érintett tulajdon. élők között, ingyenesen vagy ellenérték fejében átruházásra kerül.”

A hivatkozott törvény módosítja továbbá az ingatlanon fennálló jogok nyilvántartásba vételéről szóló 1905. szeptember 25-i módosított törvény 1. cikkének második bekezdését, mivel olyan közjegyzői aktusokat vezet be, amelyek a külföldi ingatlanon fennálló jogokat hozzáigazítják a törvényben meghatározott, az ingatlanon fennálló jogok átruházására vonatkozó intézkedésekhez, amelyeket annak a területnek a jelzalog-nyilvántartási hivatalánál kell nyilvántartásba vetetni, ahol az ingatlan található.

Utolsó frissítés: 03/11/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Magyarország

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

1) Tulajdonjog

Az örökös a hagyatékon az örökhagyó halálával ipso iure tulajdonjogot szerez. A hagyatéka az örökhagyó halála pillanatába meglévő azon jogok, dolgok, követelések, kötelezettségek összessége, amelyek az örökhagyó halálával nem szűnnek meg. Mindez annyira magától értetődő a magyar jogban, hogy a „hagyatéka” és a „vagyon” fogalmát a Ptk. öröklési jogi rendelkezései egymás szinonimájaként használják. A vagyontárgy nem más, mint a dolog, a jog és a követelés. (Ptk. 8:1. §) A vagyon a vagyontárgyak összessége. Dologi hagyományrendelés (legatum vindicationis) esetén a hagyományos szerez tulajdonjogot (közvetlenül az örökhagyótól) a hagyományként rendelt vagyontárgy felett.

2) Haszonélvezeti jog

A magyar jog szerint abban az esetben, ha az örökhagyó után leszármazók, valamint túlélő házastárs maradtak, akkor (törvényes öröklés esetében) a túlélő házastársat holtig tartó haszonélvezeti jog illeti meg a hagyatékhhoz tartozó bizonyos vagyontárgyakon, éspedig

- az örökhagyóval közösen lakott lakáson, és
- a hozzá tartozó berendezési és felszerelési tárgyakon (Polgári Törvénykönyv 7:58. § (1) bekezdés a) pont).

A túlélő házastárs e haszonélvezeti jogának (az ún. „özvegyi jognak”) a tartalmára a polgári jognak a haszonélvezetre vonatkozó általános szabályai megfelelően irányadóak (Polgári Törvénykönyv XXX. Fejezet). A haszonélvezeti jog egyike az ún. korlátozott dologi jogoknak. A haszonélvezetre jogosult a valamely más személy tulajdonában álló dolgot birtokában tarthatja, használhatja, hasznosíthatja és hasznait szedheti. E joga fennmaradt a tulajdonos személyében beálló változásokra tekintet nélkül. (Polgári Törvénykönyv 5:147. § (1)-(2) bekezdés).

Haszonélvezeti jogot az örökhagyó valamely vagyontárgyon végintézkedéssel is alapíthat.

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyzetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

Az említett jogokat az ingatlan-nyilvántartás (illetve más közhitelű nyilvántartások) feltüntetik. E jogok bejegyzése kötelező.

Amennyiben a tulajdonjog illetve a haszonélvezeti jog öröklés folytán keletkezik, Magyarországon a hagyatéki eljárást lefolytató közjegyző hivatalból megkeresi az ingatlan-nyilvántartást illetve az egyéb vagyontárgyakra vonatkozó nyilvántartást vezető belföldi hatóságot e jogok bejegyzésének foganatosítása iránt. Ilyen esetben a közjegyző a meghozott hagyatékátadó határozatot – annak jogerőre emelkedését követően – megküldi e hatóságnak (hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. tv. 91. § (2) bekezdés). A bejegyzés alapjául a közjegyző hagyatékátadó határozata szolgál. Ezzel szemben magának a jogosultnak (örökös, hagyományos) kell eljárnia a bejegyzés érdekében akkor, ha a hagyatéki eljárást más tagállamban folytatták le. A bejegyzésre irányuló kérelmét ilyen esetben közvetlenül a kérdéses nyilvántartást vezető magyar hatóságnál (pl. földhivatal) kell benyújtania.

Az egyes vagyontárgyak tulajdonjogát feltüntető *legfontosabb* ilyen közhitelű nyilvántartások az alábbiak:

- az ingatlan-nyilvántartás

vezeti: földhivatal

nyilvántartás tárgya: ingatlanok

szabályozás: az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI törvény (ld. a törvény 16. §-át)

- Magyarország Légijármű Lajstroma

vezeti: Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatal

a nyilvántartás tárgya: polgári légijárművek

szabályozás:

a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 12. §

141/1995. (XI. 30.) Korm. rendelet a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény végrehajtásáról 5. §

- úszólétesítmények nyilvántartása

vezeti: Nemzeti Fejlesztési Minisztérium és Budapest Főváros Kormányhivatala, mint hajózási hatóság

nyilvántartás tárgya: úszólétesítmény (víziközlekedésre, vízen való munkavégzésre és azokkal összefüggő tevékenység folytatására alkalmas úszóképes eszköz, szerkezet, berendezés)

szabályozás:

a víziközlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény 7-15.§, különösen 11. § (3) bekezdés

az úszólétesítmények lajstromozásáról szóló 198/2000. (XI. 29.) Korm. rendelet

- járműnyilvántartás

vezeti: Belügyminisztérium (BM Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkársága), mint közúti közlekedési nyilvántartó szerv

nyilvántartás tárgya: közúti járművek

szabályozás:

közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény, különösen 9.§-a

- cégnyilvántartás:

vezeti: törvényszék mint cégbíróság

nyilvántartás tárgya: cégek (a cég az a jogalany, amely a cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel, üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jön létre (ide tartozik különösen a gazdasági társaság, a szövetkezet, külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe, az európai gazdasági egyesülés, európai szövetkezet, az egyéni cég, stb.)

szabályozás: a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény, különösen a 24-25. §-ok

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

1) Tulajdonjog nyilvántartásba vétele

Az ingatlan tulajdonjogát a magyar jog szerint rendszerint csak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel lehet megszerezni, azaz a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésének általában konstitutív (jogot keletkeztető) hatása van (a bejegyzés elve).

Néhány esetben azonban a törvény ezalól kivételt tesz; e kivételek egyike az öröklés. A magyar jog ui. az *ipso iure* öröklés elvét követi. Ennek megfelelően az örökös az öröklés megnyitásával elfogadás vagy bármely egyéb jogcselekmény nélkül, a törvény erejénél fogva megszerzi a hagyatékot (Polgári Törvénykönyv 7:87. §). Öröklés esetén tehát a tulajdonjog örökös általi megszerzése már az öröklés megnyitakor – tehát az örökhagyó halálával – bekövetkezik. Az örökléssel szerzett tulajdonjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésének ennél fogva csak *deklaratív hatálya* van. Ugyanez irányadó a dologi hagyomány (legatum per vindicationem) alapján történő tulajdonszerzésre is.

Az ipso iure örökös elvéből kifolyólag a tulajdonjog más vagyontárgyakra vonatkozó közhitelű nyilvántartásokba történő bejegyzésének is deklaratív hatálya van, amennyiben a tulajdonos személyében öröklés folytán következnek be változások.

2) Haszonélvezeti jog nyilvántartásba vétele

A túlélő házastárs haszonélvezeti joga (özvegyi jog) törvényről fogva keletkezik. Erre figyelemmel az ilyen haszonélvezeti jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésének (hasonlóan az öröklés útján megszerzett tulajdonjog bejegyzéséhez) deklaratív hatálya van; magát a jogot tehát nem a bejegyzés keletkezteti.

A Polgári Törvénykönyv 5:146. §-ának (2) bekezdése értelmében amennyiben a jogszabály alapján keletkezett haszonélvezeti jognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése elmarad, akkor e jog csak a dolognak a rosszhiszemű vagy ingyenes megszerzőjével szemben érvényesíthető. Ahhoz tehát, hogy az ingatlanon fennálló haszonélvezeti jog teljeskörű polgári jogi védelmet élvezzen, akkor is szükséges annak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése, ha e jog törvényről fogva (és nem a bejegyzéssel) jön létre.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

Igen.

Abban az esetben, ha az öröklési ügyben érintett jogosult (pl. az örökös vagy a hagyományos) öröklés folytán keletkezett olyan dologi jogot kíván érvényre juttatni Magyarországon, amelynek bejegyzését az ingatlan-nyilvántartásra (vagy adott esetben az egyéb nyilvántartásra) vonatkozó magyar jogszabály nem teszi lehetővé, akkor a rendelet 31. cikke szerint művelet (idegen dologi egymáshoz igazítása) elvégzésére egy külön eljárás keretében kerül sor. Ez az eljárás az ún. megfeleltetési eljárás, amelyet a 2015. évi LXXI. törvény szabályoz.

Az ilyen megfeleltetési eljárás a bíróság hatáskörébe tartozó nemperes eljárás. Figyelemmel arra, hogy a rendelet 31. cikkének alkalmazása különleges szakértelmet kíván, az egész ország területén egyetlen bíróság (a Budapesten működő Budai Központi Kerületi Bíróság) jár el első fokon. E bíróság határoz annak kérdésében, hogy a kérdéses idegen jog helyett milyen – ahhoz a tartalmában és rendeltetésében legközelebb álló, és a magyar jogban ismert – más jog jegyezhető be. A bíróság döntése a kérelmező nézve kötelező.

Ezt a megfeleltetési eljárást kérelmezőként nem maga az öröklési ügyben érintett (pl. az örökös vagy a hagyományos) indítja meg. A kérelmezőként ui. az a hatóság lép fel a bíróság előtt, amelyik a kérdéses közhitelű nyilvántartást vezeti (így pl. a földhivatal), azaz amelyik előtt folyamatban van a bejegyzés iránti eljárás (alapeljárás).

A bíróság eljárása során hivatalból megvizsgálja a szóbanforgó idegen jogra vonatkozó külföldi jogi szabályozást. Hivatalból gondoskodik a külföldi jog tartalmának beszerzéséről, de felhívhatja az öröklési ügyben érintettet is, hogy a külföldi jog tartalmáról rendelkezésére álló adatokat, okiratokat csatolja be. Egyebekben a bíróság csak okiratok alapján határoz, egyéb bizonyítást (pl. tanúk) nem vesz fel.

A Budai Központi Kerületi Bíróság határozatával szemben a kérelmező (azaz a kérdéses nyilvántartást vezető hatóság) és az öröklési ügyben érintett egyaránt élhet fellebbezéssel. A fellebbezést a határozatot hozó bíróságnál kell előterjeszteni és a törvényszékhez kell címezni. A fellebbezés tárgyában a Budapesten működő Fővárosi Törvényszék jár el.

Az eljárás költségét az öröklési ügyben érintett viseli, aki e költségeket magában az alapeljárásban (azaz a nyilvántartás vezető hatóság előtti eljárásban) köteles megtéríteni.

Utolsó frissítés: 07/09/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Hollandia

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

Ezt a kérdést Hollandiában a polgári törvénykönyv (*Burgerlijk Wetboek*) 4:182. cikke szabályozza.

A polgári törvénykönyv 182. cikke szerint:

Egy természetes személy halála esetén az örökösre szállnak át a törvény erejénél fogva ennek a személynek az átruházható jogai, birtokai és részesedései. Az első mondat nem alkalmazandó, amennyiben a hagyaték a 13. cikk szerint kerül felosztásra. Abban az esetben a törvény erejénél fogva a házastárs örökli az elhunyt tulajdonát képező vagyontárgyakat és részesedéseket.

Fenti személyek a törvény erejénél fogva adósokká válnak az örökhagyó tartozásai tekintetében, amennyiben azok a halál időpontjában fennálltak.

Amennyiben a teljesítés megosztható, mindegyik személy az örökségből való részesedése erejéig felel a tartozásért, kivéve ha egyetemlegesen felelősek.

Hollandiában a birtok elve alkalmazandó, amely alapján az örökösök a törvény erejénél fogva az örökhagyó jogállásába kerülnek. A hagyatéki vagyontárgyak tulajdonjoga és a tartozások általános jogcím alapján azon örökösökre szállnak át, akik elfogadták az örökséget.

Hagyatéki osztály (*wettelijke verdeling*) esetén amennyiben az örökhagyó végrendelet nélkül hunyt el, a túlélő házastársra/bejegyzett élettársra száll minden vagyon és tartozás, és a leszármazók csak követelési jogot kapnak. A leszármazók nem felelnek a hagyatéki tartozásokért. Hagyatéki osztály esetén csak a túlélő házastárs/bejegyzett élettárs felelős a hagyatéki tartozásokért.

A birtok elve magával vonja azt is, hogy magából az öröklésből semmilyen dologi tulajdonosi jog vagy tulajdonjog nem származik. A hagyaték nem alkot külön vagyoni eszközt Hollandiában. Nincsenek megszorítások, ami a hagyatéki vagyontárggyal való rendelkezést illeti, és a hagyatékot nem lehet lefoglalni.

A hagyatéki vagyontárgyak lefoglalása az örökösök között lehetséges.

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

Mivel a hagyaték nem alkot külön vagyoni eszközt, a nyilvántartásba történő bejegyzés nem merül fel.

Az öröklési bizonyítvány, vagy az európai öröklési bizonyítvány bejegyezhető az ingatlan-nyilvántartásba, ld. az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény (*Kadasterwet*) 27. és 27a. cikkeit. Ez lehetővé teszi az örökösök számára, hogy harmadik felek tudomására hozzák, hogy a tulajdonos elhunyt, és általános jogcím alapján rájuk szállt a tulajdonjog. Mindazonáltal a bejegyzés nem konstitutív követelmény. A nyilvántartásba történő bejegyzés nélkül is a törvény

erejénél fogva átszáll a tulajdonjog. Amennyiben az örökösök később felosztják a hagyatékából az eszközöket, okirat kiállítása szükséges. Ebben az esetben különleges jogcím alapján történő átruházásról beszélünk. Az örökség felosztásáról a polgári törvénykönyv 3:186. cikke rendelkezik.

A polgári törvénykönyv 186. cikke szerint:

Az egyes tulajdonostársaknak járó tulajdoni hányadok átruházásához ugyanolyan formális okirat kiállítása szükséges, mint az átruházáshoz.

Egy tulajdonostárs által megszerzett hányadot ugyanolyan jogcímen lehet birtokolni, mint amilyen jogcímen a tulajdonostársak előtte azt közösen birtokolták. Az ingatlan vagy az azon alapított korlátozott dologi jogok hivatalos átadásához a polgári törvénykönyv 3:89. cikke közjegyzői okirat kiállítását és a nyilvános nyilvántartásba történő bejegyzést írja elő.

A polgári törvénykönyv 89. cikke szerint:

Az ingatlan átruházásához szükséges hivatalos átadás a felek között e célból kiállított közjegyzői okirat útján, azt követően pedig az erre a célra létrehozott nyilvántartásba történő bejegyzés révén történik. Az okirat alapján a nyilvántartásba történő bejegyzést mind az átvevő, mind az átadó kezdeményezheti.

Az okiratban az átruházás jogcímét pontosan fel kell tüntetni; az átruházástól független kiegészítő feltételek az okiratból elhagyhatók.

Amennyiben a felek bármelyikét meghatalmazott képviselő képviseli, a meghatalmazásnak az okiratban kifejezetten szerepelnie kell,

E cikkben foglaltak értelemszerűen alkalmazandók az egyéb nyilvántartásba bejegyzett vagyontárgyak átruházásához szükséges hivatalos okiratban történő átadásra is.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

Lásd fentebb.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

Nincsenek ilyen különleges szabályok a polgári törvénykönyvben vagy az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvényben.

Utolsó frissítés: 17/11/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Ausztria

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

Az osztrák jog szerint a halál bekövetkezése után a hagyatéki vagyon mint jogi személy lép az elhunyt személy jogállásába (az osztrák polgári törvénykönyv 546. szakasza – *Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch* - ABGB). A hagyatékos felosztásakor (*Einantwortung*) a hagyatékos jogi helyzete átszáll az örökösekre. Ugyanez vonatkozik a hagyatékos szövetségi kormány általi kisajátítását elrendelő határozatra (az osztrák polgári törvénykönyv 547. szakasza). A hagyatékos tulajdonjogát megfelelő felhatalmazás hiányában senki sem szerezheti meg. A hagyatékos jellemzően örökösödési eljárást követően, felosztás révén szerzik meg, melynek keretében a tulajdonjog átszáll az örökösökre (az osztrák polgári törvénykönyv 797. szakasza).

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

Az osztrák jog szerint az ingatlanon fennálló dologi jogok (tulajdonjog, szolgalm, telekadósság, zálogjog, építési jog) megszerzését, átruházását, korlátozását és megszüntetését, a visszavásárlási jogot, elővásárlási és bérleti jogot a hatályosulásuk érdekében a körzeti bíróságok (*Bezirksgerichte*) által vezetett ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni.

Mindazonáltal az örökös már a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésével megszerzi a vagyontárgyon fennálló dologi jogot, nem csupán akkor, amikor a tulajdonjogát bejegyzik az ingatlan-nyilvántartásba. Az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzés ezért inkább deklaratív jellegű. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény (*Grundbuchsgesetz*) 21. és 94. szakaszában foglalt rendelkezések azonban nem teszik lehetővé a tényleges tulajdonosi jogok figyelembevételét az ingatlan-nyilvántartást érintő ügyletek tekintetében, ha a szóban forgó jogok az ingatlan-nyilvántartásban nem szerepelnek. Ezért a (még nem bejegyzett) örökösökkel szembeni bejegyzés kevés kivétellel nem megengedhető, még akkor sem, ha az anyagi jog szerint már tulajdonosok. Az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzések tekintetében ezért a hagyatékos felosztásának tényét mindaddig nem lehet figyelembe venni, amíg az örökösök tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásba be nem jegyzik.

Ausztriában az örökösök jogait az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény 136. szakaszában szabályozott ingatlan-nyilvántartási módosítási eljárás keretében jegyzik be. Ennek keretében az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokat kijavítják, hogy a tényleges jogi helyzetet tükrözzék. Erre akkor kerül sor, amikor a jogi változások már bekövetkeztek, az ingatlan-nyilvántartásban azonban még nem vezették át őket. A bejegyzés ezért csupán deklaratív jellegű. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény 136. szakaszában foglalt eljárás szerint „a pontatlanság bizonyítása” elegendő indok a bejegyzéshez; ez kiváltja azokat a dokumentumokat, amelyekre egyébként szükség lenne. A pontatlanság akkor bizonyított, ha a pontatlanság nyilvánvaló vagy azt közokirattal igazolják (például az öröklés rendjét megállapító, bíróság által kiállított tanúsítvánnyal vagy európai öröklési bizonyítvánnyal). A pontatlanság akkor minősül nyilvánvalónak, ha például a kérelmező által hivatkozott, az ingatlan-nyilvántartásba nem bejegyzett újabb jogátruházás és a jogelőd ebből következő egyetemes jogutódlása a vagyonra nézve közvetlenül a jogszabályokból következik.

Az ingatlan-nyilvántartásba a felek kérelmére történik bejegyzés. A hatóságok csak kivételes esetekben rögzíthetnek bejegyzést, ezek azonban itt nem irányadók.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

Az osztrák jog alapján az örökös egyetemes jogutódlása az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzés nélkül, a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésével bekövetkezik. Az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzés ezért az ilyen esetekben csupán deklaratív jellegű.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

A lakóingatlanokra vonatkozó osztrák tulajdonjog szerint a lakóingatlanhoz elválaszthatatlanul kapcsolódó minimális tulajdonrész nem osztható meg mindaddig amíg a lakóingatlan fennáll, kivéve, ha „tulajdonosi partnerséget” (*Eigentümpartnerschaft*) kötnek. Ez két természetes személy jogi közössége, akik a lakóingatlan társtulajdonosai.

Ha több személy anélkül szerzett tulajdonjogot a minimális tulajdonrészben öröklés útján, hogy tulajdonosi partnerséget alakítottak volna, például ha a hagyatékos külföldön található és a jogutódlás számos személyt érint, a tulajdonuk nem jegyezhető be az ingatlan-nyilvántartásba. Amennyiben tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmet terjesztenek elő, az ingatlan-nyilvántartást vezető bíróság elutasítja a kérelmet és tájékoztatja a kérelmezőket, hogy a kívánt jogok nem jegyezhetők be az ingatlan-nyilvántartásba, és észszerű határidőt biztosít számukra annak elintézésére, hogy a minimális tulajdonrész egyetlen személy tulajdonába kerüljön, vagy helyette tulajdonosi partnerségre lépjenek. Ha a fenti határidő anélkül telik le, hogy ezek iránt intézkedés történt volna, az ingatlan-nyilvántartást vezető bíróság nyilvános árverés tartása iránt intézkedik (a 2002. évi lakóingatlanokról szóló törvény - *Wohnungseigentumsgesetz* - 12. szakaszának (3) bekezdése).

Utolsó frissítés: 14/12/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Lengyelország

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

Az öröklésből származó dologi jogok közé tartozik az ingó és ingatlan dolgok tulajdonjoga, az örökös hasznélvezeti jog, a korlátolt dologi jogok, úgy mint a telki szolgalm (beleértve az uralkodó telekhez fűződő tulajdonjogot), a jelzálog és a zálogjog (beleértve az általuk terhelt kötelezettségeket), a lakásszövetkezeti tagok tulajdonjoga a lakásszövetkezetben, a szomszédjogok és kötelezettségek, a visszaigénylés és visszaautasítás iránti keresetek (szolgalmak), a polgári törvénykönyv 231. cikke alá tartozó vételi követelések (azaz a más telken építményt vagy egyéb létesítményt emelő személy ellen indított telekvásárlási keresetek).

A használati jogok és a személyes szolgalmak nem örökölhettek.

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyzetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

Főszabályként a dologi jogok az ingatlan-nyilvántartásban kerülnek rögzítésre, melyeket az illetékes járásbírók (ingatlan-nyilvántartást vezető bíróságok) (*sądy wieczystoksięgowe*) vezetnek. Az ilyen bejegyzés azonban nem minden esetben kötelező és konstitutív hatályú, például egy szövetkezeti tag lakásszövetkezetben fennáll, az ingatlan-nyilvántartásban nem szereplő tulajdonjoga örökölhető.

Ingatlan öröklésével megszerzett, az ingatlan-nyilvántartásban szereplő tulajdonjogokat a megfelelő, a tulajdonos (örökagyó) tekintetében az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogutódlást tanúsító okirat alapján be kell jegyezni az ingatlan-nyilvántartásba. Az örökléssel történő tulajdonszerzésről szóló bejegyzés nem konstitutív hatályú.

Jelzálogjog létesítéséhez az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzés szükséges. Az ilyen bejegyzés konstitutív hatályú, ami azt jelenti, hogy a jog az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel keletkezik.

Az olyan ingatlan-nyilvántartási bejegyzés, amelyben egy korlátolt dologi jog már szerepel, konstitutív hatályú, és a jogátruházás érvényességi feltétele.

Az ilyen jogokat vagy az ingatlan tulajdonosának kérelmére jegyzik be az ingatlan-nyilvántartásba (szolgalmi jogok, elbirtoklás), vagy hivatalból, például egy közigazgatási határozat esetén.

A bejegyzési kérelmet az ingatlan-nyilvántartást vezető bírósághoz írásban kell benyújtani [KW-WPIS](#) formanyomtatványon . A formanyomtatványok elérhetők az igazságügyi minisztérium honlapján, vagy a járásbírók ingatlan-nyilvántartási osztályain.

Ingatlanhoz fűződő korlátolt dologi jog bejegyzése érdekében elégséges, ha a tulajdonos a jog létrehozásáról nyilatkozik.

Külön jogszabály ellenkező rendelkezésének hiányában 200 zloty átalánydíj fizetendő a tulajdonjog, az örökös hasznélvezeti jog, vagy a korlátolt dologi jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránti kérelem esetén. Ami a közös tulajdont illeti, az átalánydíj egy része a részesedés arányában kerül felszámításra, de nem lehet kevesebb 100 zlotynál.

Az öröklésből, hagyományból, vagy hagyatéki osztályból vagy közös tulajdon megosztásából származó tulajdonjog, örökös hasznélvezeti jog, vagy szövetkezeti tag tulajdonjoga esetén egységesen 150 zloty átalánydíjat számolnak fel az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésért, tekintet nélkül az ilyen jogokban való részesedések számára. A díjat a kérelem benyújtásával egy időben kell megfizetni. Az olyan átalánydíjas kérelmet, ahol a díjat nem fizették meg időben, fizetési felszólítás nélkül visszaküldik.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

Az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett korlátolt dologi jogokat az ingatlan-nyilvántartások közhitelességének elve védi. Bejegyzés hiányában közhitelesség feltételei között történő szerzés esetén megszűnnek. Az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett, ingatlanhoz kapcsolódó korlátolt dologi jog elsőbbséget élvez a hasonló, nem bejegyzett joggal szemben.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

Nincsenek ilyen különleges eljárások.

Utolsó frissítés: 12/08/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Portugália

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

BEVEZETŐ MEGJEGYZÉS

Először is rögzíteni szükséges, hogy a dologi jogok lehetnek használati jogok (*direitos reais de gozo*) vagy biztosítéki jellegű jogok (*direitos reais de garantia*). Másrészt az anyagi javakon fennálló dologi jogokon felül a vonatkozó jogelvek egy része a nem anyagi javakon fennálló dologi jogokat is védeni rendelik. Végezetül a portugál jogban a jogszabályok rögzítik a *numerus clausus*, vagyis a dologi jogok kimerítő jellegű szabályozásának elvét (a portugál polgári törvénykönyv [*Código Civil*] 1306. cikke).

JOGOK, AMELYEK ÖRÖKLÉS TÁRGYÁT KÉPEZHETIK

Azon jogok összessége, amelyek nem szűnnek meg a jogosult halálával, hanem azt követően is fennállnak, öröklés tárgyát képezhetik.

A portugál polgári törvénykönyv 2025. cikke az alábbiakat rögzíti a tekintetben, hogy mi képezheti öröklés tárgyát:

„1. Azon jogviszonyok, amelyek jellegükből vagy jogszabály erejénél fogva a jogosult halálával megszűnnek, nem képezhetik öröklés tárgyát.

2. Azon jogok, amelyekről le lehet mondani, szintén megszűnhetnek a jogosult halálával, ha a jogosult így rendelkezett.”

Például a hasznélvezeti jog, valamint a használati és lakhatási dologi jog olyan dologi jogok, amelyek a jogszabály erejénél fogva a jogosult halálával megszűnnek (a polgári törvénykönyv 1476. cikke (1) bekezdésének a) pontja és 1485. cikke).

A polgári törvénykönyv aktuális változata portugál nyelven az alábbi linken érhető el:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=775&tabela=leis&so_miolo=&

A hasznélvezeti jog (a polgári törvénykönyv 1443. cikke), valamint a használati és lakhatási dologi jog (a polgári törvénykönyv 1485. cikke) kivételével, továbbá a polgári törvénykönyv 2025. cikkében foglalt vagy más jogszabályi rendelkezésekben kifejezetten rögzített egyéb esetek hatálya alá tartozó dologi jogok kivételével főszabály szerint a fennmaradó dologi jogok öröklés tárgyát képezhetik.

Egyes jogokra korlátozások vonatkoznak, például a bejelentett fegyverekre vonatkozó dologi jogokra, amelyek csak bizonyos, a fegyverekre és lőszerre vonatkozó jogi keretszabályozás (*Regime Jurídico das Armas e Munições*) 37. cikkében foglalt feltételek mellett képezhetik öröklés tárgyát; az említett rendelkezés így szól:

„1. – Elhunyt személy hagyatékát képező bejelentett fegyver tulajdonjogának örökléssel való megszerzését a rendőrség (Polícia de Segurança Pública – a továbbiakban: PSP) országos igazgatója engedélyezi.

2. – Az előző bekezdés alkalmazásában a fegyverek létezését az előző tulajdonos halálától, vagy az attól számított 90 napon belül kell bejelenteni a PSP-nek, hogy a fegyverek birtokában lévő személy azokat felfedezte.

3. – A PSP országos igazgatója engedélyezheti, hogy a fegyvert a hagyatékkal kezelő nevének nyilvántartásba az elhunyt személy hagyatékának felosztásáig, amely esetben a fegyvert kötelező a PSP-nél letétbe helyezni.

4. – Amennyiben a hagyatékkal kezelője vagy valamely örökös teljesíti a fegyver birtoklására vonatkozó jogi feltételeket, a fegyver e személy nevének történő nyilvántartásba vétele is kérelmezhető, ha a fegyver az adott személynél marad.

5. – A hagyatékkal kezelőjének kérelmére a fegyver átruházható a birtoklására vonatkozó feltételeknek megfelelő félre, melynek során az érdekelt fél választja ki a fegyvert megszerző felet; vagy a fegyvert a PSP árverésen értékesítheti, amely esetben a vételár költségeivel csökkentett összegét hozzáadják a hagyatékhhoz.

6. – A hagyatéki felosztást követően a fegyvert átadják a kedvezményezett örökös részére, feltéve, hogy teljesíti a fegyver birtoklására vonatkozó feltételeket.

7. – Amennyiben a vagyona vonatkozóan 10 évig nem jelentenek be igényt, annak tulajdonjoga az államra száll.”

A 2006. február 23-i 5/2006. sz. törvénnyel elfogadott, a fegyverekre és lőszerre vonatkozó jogi keretszabályozás portugál nyelven a következő linken érhető el: http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=692&tabela=leis&so_miolo=

A HASZNÁLATI DOLOGI JOGOK

A jogszabályok az alábbi használati dologi jogokról rendelkeznek (a polgári törvénykönyv 1302–1575. cikke és a lent hivatkozott, az üdülési jogra vonatkozó jogi keretszabályozás [Regime Jurídico da Habitação Periódica]):

tulajdonjog (*direito de propriedade*) (a polgári törvénykönyv 1302. cikke);

közös tulajdon (*compropriedade*) (a polgári törvénykönyv 1403. cikke);

lakástulajdon (*propriedade horizontal*) (a polgári törvénykönyv 1414. cikke);

haszonélvezeti jog (*usufruto*) (a polgári törvénykönyv 1439. cikke);

használati és lakhatási dologi jog (*direito real de uso e habitação*) (a polgári törvénykönyv 1484. cikke);

üdülési dologi jogok (*direito real de habitação periódica*);

felülrépléti jog (*direito de superfície*) (a polgári törvénykönyv 1524. cikke);

szolgalmak (*servidões prediais*) (a polgári törvénykönyv 1543. cikke).

Az üdülési jogra vonatkozó jogi keretszabályozást az 1993. augusztus 5-i 275/93. sz. törvényerejű rendeletben fogadták el, amely portugál nyelven a következő linken érhető el: http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=648&tabela=leis

GARANCIÁLIS DOLOGI JOGOK

A polgári törvénykönyv az alábbi, biztosítékokkal kapcsolatos dologi jogokról rendelkezik:

bérleti díj engedményezése (*consignação de rendimentos*) (656. cikk);

biztosítékként történő lekötés (*penhor*) (666. cikk);

jelzálog (*hipoteca*) (686. cikk);

ingatlanra vonatkozó előjogok (*privilégios imobiliários*) (743. és 744. cikk);

zálogjog (*direito de retenção*) (754. és 755. cikk).

ANYAGI JAVAKON FENNÁLLÓ DOLOGI JOGOK

A polgári törvénykönyv 1302. cikke úgy rendelkezik, hogy a törvénykönyvben szabályozott tulajdonjog csak ingó és ingatlan anyagi javakon (a vizeket is beleértve) állhat fenn.

NEM ANYAGI JAVAKON FENNÁLLÓ DOLOGI JOGOK

A polgári törvénykönyv 1303. cikke a szellemi tulajdonjogra hivatkozik, amelyet az iparjogvédelmi törvény (Código da Propriedade Industrial) szabályoz. A szabályozás megállapítja, hogy a szellemi tulajdon mint fogalom magában foglalja a szerzői és a szomszédos jogokat, valamint az ipari tulajdont is. A portugál jog fenntartja ezt a két elnevezést: szellemi tulajdon (a polgári törvénykönyvben) és ipari tulajdon (az iparjogvédelmi törvényben, amely a 2018. december 10-i 110/2018. sz. törvényerejű rendelet mellékletében került közzétételre).

Az iparjogvédelmi törvény 2. cikke szerint az ipari tulajdon hatálya alá tartozik a halászat, a mezőgazdaság, az erdőgazdálkodás, az állattartás és a nyersanyag-kitermelő iparágak, a szigorú értelemben vett ipar és kereskedelem, valamint a természetes vagy előállított termékek és szolgáltatások.

Az elmélet nem egyöntetű abban a tekintetben, hogy a nemzeti jogszabályok elismerik-e a nem anyagi javakon fennálló tulajdonjogot, illetve egyéb dologi jogokat, például a kereskedelmi létesítményen fennálló tulajdonjogot vagy a szellemi tulajdont. Ezt a kérdéskört a bíróságok értelmezik.

Az iparjogvédelmi törvény szabályozza a szabadalmakra, használati mintákra, félvezető termékekre, formatervezési mintákra, védjegyekre, díjakra, logókra, eredetmegjelölésekre és földrajzi jelzésekre vonatkozó jogokat, valamint meghatározza e jogok módosításának és átruházásának szabályait.

A szabadalmakból és használati mintákból eredő jogok, valamint a félvezető termékek topográfiájáról, formatervezési mintákról és védjegyekről, továbbá egyéb megkülönböztetésre alkalmas kereskedelmi megjelölésekről készült feljegyzések biztosítékként felajánlhatók – az iparjogvédelmi törvény 6. cikke.

Az iparjogvédelmi törvény aktuális változata portugál nyelven a következő linken érhető el:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=2979&tabela=leis&ficha=1&pagina=1

A kereskedelmi társaságok tekintetében az érdekeltségekre és a tulajdoni részesedésekre vonatkozó jogok valamely tag halála miatt bekövetkező jogutódlását, valamint az ezzel kapcsolatos követelményeket a kereskedelmi társaságokról szóló törvény szabályozza (Código das Sociedades Comerciais), pontosabban az alábbi rendelkezések:

a 184. cikk a közkereseti társaság tagjának halála miatt bekövetkező jogutódlással kapcsolatban;

a 198., 225. és 252. cikk a zártkörűen működő részvénytársaság tagjának halála miatt bekövetkező jogutódlással kapcsolatban;

a 469. és 475. cikk a betéti társaság tagjának halála miatt bekövetkező jogutódlással kapcsolatban.

A társasági törvény aktuális változata portugál nyelven elérhető a következő linken:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=524&tabela=leis&so_miolo=&

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyeztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

Igen, főszabály szerint ezeket a jogokat nyilvántartásban rögzítik, az alábbiakban ismertetettek szerint.

FÖLDHIVATALOK

A földhivatalokban (*Conservatórias do Registo Predial*) tartják nyilván az épületek jogi helyzetével kapcsolatos aktusokat, ideértve az alábbi dologi jogokat is (az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény (Código de Registo Predial) 1. és 2. cikke):

tulajdonjog, hasznélvezeti jog, használati és lakhatási jog, felülépítményi vagy szolgalmi jog alapítására, elismerésére, megszerzésére vagy módosítására szolgáló jogi aktusok;

a lakástulajdon vagy üdülési jog létrehozására vagy módosítására szolgáló jogi aktusok;

a földtulajdonnal kapcsolatos változások a földterület felosztása következtében, a közös tulajdonosi szerkezet átalakítása és a felosztás, valamint a vonatkozó módosítások;

átruházási vagy megterhelési ajánlat, elsőbbségi megállapodások és elsőbbségi végrendeleti rendelkezés, amennyiben azok a gyakorlatban megvalósulnak, valamint az e cselekményekből fakadó szerződéses pozíció engedményezése;

hitelezőkre történő vagyonátruházás;

jelzálog és annak engedményezése vagy módosítása, a vonatkozó bejegyzés rangsorának átengedése és a bérleti díj átengedése;

jelzáloggal vagy a bérleti díj átengedésével biztosított követelések átruházása, ha a biztosíték is átruházásra kerül;

hat évet meghaladó bérlet és annak átruházása vagy albérletbe adása, kivéve a bérleti gazdálkodást;

jelzáloggal vagy a bérleti díj átengedésével biztosított hitel biztosítékként történő lekötése; valamint az azonos követeléseket érintő egyéb aktusok vagy megállapodások;

a tulajdonjogot érintő bármely egyéb korlátozás, amelyet jogszabály alapján be kell jegyezni;

a jogok, terhek vagy bejegyzett kötelezettségek megszűnését eredményező jogi aktusok.

A fent említett cselekményeket kötelező nyilvántartásba venni, kivéve az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény 8-A. cikkében felsoroltakat.

A polgári törvénykönyv 687. cikke alapján a jelzálogot kötelező bejegyezni, mivel ellenkező esetben azt a felekkel kapcsolatban nem ismerik el.

A föld nyilvántartásba vételére vonatkozó feltételeket az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény alábbi rendelkezései rögzítik:

a 8-B., 8-C., 8-D. és 9. cikk rögzíti a nyilvántartásba vételi kötelezettség hatálya alá tartozó személyeket, valamint az ingatlanon fennálló jogokra vonatkozó határidőket és a jogosultsági feltételeket;

az előzetes bejegyzést, a bejegyzés folytatását – különösen a jogutódlás elvét és felosztás/öröklés esetén a vételi nyilvántartásba való előzetes bejegyzés alóli mentességet – a 34–35. cikk szabályozza;

a bejegyzés kérelmezésére vonatkozó jogosultságról és a képviselő lehetőségéről a 36–39. cikk rendelkezik;

a bejegyzés iránti kérelem benyújtásának formáját és módját – különösen az elektronikus úton történő bejegyzés jogát – a 41–42-A. cikk szabályozza; a benyújtandó dokumentumok körét a 43–46. cikk határozza meg.

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény portugál nyelven a következő linken érhető el: http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=488&tabela=leis

Az ingatlan-nyilvántartással, valamint a kereskedelmi és gépjármű-nyilvántartással kapcsolatos kérelmekre vonatkozóan – például a követelményekkel és a szolgáltatásokkal kapcsolatban – részletesebb tájékoztatás érhető el az interneten, a következő címen: <https://justica.gov.pt/>.

KERESKEDelmi NYILVÁNTARTÓ HIVATALOK

Az egyéni kereskedők, a kereskedelmi társaságok, a kereskedelmi formában működő polgári jogi szervezetek és a korlátozott felelősségű önálló cégek jogi helyzetének közzétételére szolgáló intézkedéseket tartják nyilván a kereskedelmi nyilvántartó hivatalokban (*Conservatórias do Registo Comercial*). A szövetkezetek, az állami vállalatok, a kiegészítő vállalkozáscsoportok és az európai gazdasági egyesülések jogi helyzetével kapcsolatos egyes intézkedéseket szintén a kereskedelmi nyilvántartó hivatalok tartják nyilván (a kereskedelmi nyilvántartásról szóló törvény – *Código do Registo Comercial* – 1. cikke).

A kereskedelmi nyilvántartásról szóló törvény 15. cikkében foglalt intézkedéseket be kell jegyezni a kereskedelmi nyilvántartó hivatalokban vezetett nyilvántartásba; ezek az intézkedések a következők:

„15. cikk (A bejegyzésköteles intézkedések)

1. – A 3. cikk (1) és (2) bekezdésének a)–c) és e)–z) pontjában, a 4. cikkben, az 5. cikk a), e) és f) pontjában, a 6., 7. és 8. cikkben és a 10. cikk c) és d) pontjában említett intézkedéseket kötelező nyilvántartásba venni.

2. – A következő bekezdésekben foglalt kivételekkel az előző bekezdésben említett intézkedések nyilvántartásba vételét a kibocsátásuktól számított két hónapon belül kell kérelmezni.

3. – Az 5. cikk a), e) és f) pontjában említett intézkedések nyilvántartásba vételét az intézkedéseket megállapító rendelet közzétételétől számított két hónapon belül kell kérelmezni.

4. – A társaságok és a korlátozott felelősségű önálló cégek beszámolóinak nyilvántartásba vétele iránti kérelmet a pénzügyi év lezárultát követő hetedik hónap 15. napjáig kell benyújtani.

5. – A 9. cikkben foglalt intézkedések, döntések, eljárások és óvintézkedések nyilvántartásba vétele szintén kötelező.

6. – Az ideiglenes intézkedés nyilvántartásba vétele nem kötelező, ha a kért óvintézkedés nyilvántartásba vétele iránti kérelmet már benyújtották, továbbá az óvintézkedés nyilvántartásba vétele sem kötelező abban az esetben, ha az alapintézkedés nyilvántartásba vétele iránti kérelmet már korábban benyújtották.

7. – A társasági határozatok felfüggesztésére irányuló intézkedések és ideiglenes intézkedések nyilvántartásba vételét az előterjesztésüktől számított két hónapon belül kell kérelmezni.

8. – Az előző bekezdésben említett intézkedésekkel közölt jogerős határozatok nyilvántartásba vételét a jogerős és megfellebbezhetetlen határozattól számított két hónapon belül kell kérelmezni.”

A kereskedelmi nyilvántartásba történő bejegyzés feltételeit a kereskedelmi nyilvántartásról szóló törvény 28–53. cikke határozza meg.

A kereskedelmi nyilvántartásról szóló törvény 32. cikkének (1) és (2) bekezdése alapján:

csak okiratba foglalt, az okiratban jogi szempontból alátámasztott intézkedések vehetők nyilvántartásba;

Az idegen nyelven készült dokumentumok csak lefordítva fogadhatók el, kivéve, ha olyan cselekményekre utalnak, amelyeket átirat útján kell nyilvántartásba venni, ha angol, francia vagy spanyol nyelven íródtak, és az eljáró tisztviselő folyékonyan beszéli az adott nyelvet.

A pénzügyi kötelezettségeket illetően a kereskedelmi nyilvántartásról szóló törvény 51. cikkének (1) bekezdése értelmében a pénzügyi kötelezettséggel terhelt intézkedéseket az adók megfizetése vagy biztosítása hiányában nem lehet véglegesen nyilvántartásba venni.

A kereskedelmi nyilvántartásról szóló törvény portugál nyelven elérhető a következő linken: http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=506&tabela=leis

ÉRTÉKPAPÍROK NYILVÁNTARTÁSBA VÉTELE

A jogszabályok többek között az alábbiakat minősítik értékpapírnak:

részvények;

kötvények;

saját tőke;

kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyei;

az előző bekezdésekben említett értékpapírokkal kapcsolatos kiemelt jogok, feltéve, hogy az elsőbbség az egész értékpapír-sorozatra vagy -osztályra kiterjed, vagy azt a kibocsátáskor biztosítják;

önálló opciós utalványok;

homogén jogi helyzetet megtestesítő egyéb dokumentumok, amennyiben forgalomképesek.

(a portugál értékpapírtörvény [Código dos Valores Mobiliários] 1. cikke)

Az értékpapírok névre szólnak (a portugál értékpapírtörvény 52. cikke).

Az értékpapírok megszerzését, valamint a hasznélvezeti jog, a zálogjog vagy az értékpapírok megterhelésével járó egyéb jogi helyzet létrehozását, módosítását vagy megszűnését nyilvántartásba veszik (főszabály szerint a kibocsátó szerv vagy az ügyvezető szerv), és ezek öröklés tárgyát képezhetik. Az értékpapírok nyilvántartásba vétele, a nyilvántartó szervek, a nyilvántartási követelmények és a nyilvántartásba vétel hatásai a jogok alapítására, átruházására és gyakorlására, valamint öröklésére a fent említett értékpapír-kategóriáktól függően eltérőek.

Ezt a területet az 1999. november 13-i 486/99. sz. törvényerejű rendelettel elfogadott portugál értékpapírtörvény szabályozza, amelynek aktuális változata portugál nyelven elérhető a következő linken:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=450&so_miolo=&tabela=leis&nversao

GÉPJÁRMŰ-NYILVÁNTARTÁSOK

A gépjárművek és utánfutók jogi helyzetével kapcsolatos adatokat a gépjármű-nyilvántartásokban (*Conservatórias do Registo Automóvel*) tartják nyilván.

A nyilvántartásba vétel szempontjából azok a járművek minősülnek gépjárműnek vagy utánfutónak, amelyek a közlekedésrendészeti törvény (*Código da Estrada*) alapján nyilvántartásba vételi kötelezettség alá esnek.

A közlekedésrendészeti törvény 117. cikke határozza meg, hogy mely járműveket és utánfutókat kötelező nyilvántartásba venni. Az 1994. május 3-i 114/94. sz. törvényerejű rendelettel elfogadott közlekedésrendészeti törvény aktuális változata portugál nyelven elérhető a következő linken:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra Estrutura.php?tabela=leis&artigo_id=&nid=349&nversao=&tabela=leis&so_miolo

A gépjármű-nyilvántartásról szóló törvény (*Código de Registo Automóvel*) 5. cikke a kötelező gépjármű-nyilvántartás tekintetében az alábbiakat állapítja meg: „5. cikk

1 – Nyilvántartásba kell venni a következőket:

a) a jármű tulajdonjoga és használatának joga;

b) Gépjármű-adásvételi szerződésben megállapított tulajdonjog-fenntartás;

c) Annak jelzáloggal való megterhelése, módosítása és átengedése, valamint a vonatkozó nyilvántartásba vételi bejegyzés rangsorának átengedése;

d) A pénzügyi lízing és az abból fakadó jogok átruházása;

e) az egy évet meghaladó tartamú bérlet, amennyiben a vonatkozó szerződés alapján tulajdonjog-átruházás várható;

f) Gépjármű kijelölése kölcsönzésre sofőr nélkül;

g) a nyilvántartásba vett jogok vagy hitelek átruházása és a szóban forgó hitelek elzálogosítása, zár alá vétele és lefoglalása;

h) a járművek lefoglalása és minden olyan igazgatási intézkedés, amely befolyásolja a járművekkel való szabad rendelkezést;

i) az elidegeníthetetlenségből és a maradványadóból eredő, az adójogszabályokban rögzített terhek;

j) az a járművet használó személy, aki nem a jármű tulajdonosa;

k) fizetéseképtelenségi nyilatkozat;

l) a korábban bejegyzett jogok vagy terhek lejáta vagy módosulása, a tulajdonosok, hasznélvezők vagy lízingbevevők nevében vagy megjelölésében, szokásos tartózkodási helyében vagy székhelyében bekövetkező változás;

m) a forgalmi engedély bevonása, ha azt a közigazgatási vagy rendőri hatóságok rendelték el, valamint a járművek lefoglalására vagy elkobzására irányuló, a tulajdonjog rendezésére vonatkozó különös eljárásban benyújtott kérelem;

n) büntetőeljárás keretében történő elkobzás;

o) a jármű szabálysértési határozat alapján történő lefoglalása, az 1994. május 3-i 114/94. sz. törvényerejű rendelettel elfogadott, módosított közlekedésrendészeti törvény 147. szakaszának (3) bekezdése szerint;

p) a jármű állam általi, jogerős ítéletben elrendelt elkobzásáról szóló nyilatkozat;

q) minden olyan egyéb aktus, amelyek nyilvántartásba vételét a jogszabályok előírják.

2. – Az előző bekezdés a), b), d), e), f) és i) pontjában említett aktusok bejegyzése, valamint a járművek tulajdonosai, hasznélvezői vagy lízingbevevői nevében vagy megjelölésében, lakóhelyében vagy székhelyében bekövetkező változások bejegyzése kötelező.

3 – Törvényes öröklés esetén a tulajdonjog-bejegyzésről lemondanak, ha az örökös vagy örökösök a járművet át kívánják ruházni.”

A gépjárműveket nem lehet biztosítékként lekötni – a gépjármű-nyilvántartásról szóló törvény 8. cikke.

A gépjárművek nyilvántartásba vételére vonatkozó követelmények megtekinthetők a <https://justica.gov.pt/Registos/Veiculos/Documentos-do-veiculo> weboldalon.

A gépjármű-nyilvántartást az 1975. február 12-i 54/75. sz. törvényerejű rendelet szabályozza, amely elérhető a következő linken:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=598&tabela=leis

Ezenkívül meg kell említeni a gépjármű-nyilvántartásról szóló rendeletet is (*Regulamento do Registo de Automóveis*), amelyre alkalmazandó az 1975.

február 12-i 55/75. sz. törvényerejű rendelet, és amely a következő linken érhető el: http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=606&tabela=leis

[nid=606&tabela=leis](http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=606&tabela=leis)

LÉGI JÁRMŰVEK NEMZETI NYILVÁNTARTÁSA

A légi járműveket vagy önálló berendezéseket (motor, rotor, propeller stb.) be kell jegyezni a légi járművek nemzeti nyilvántartásába (*Registo Aeronáutico Nacional*).

A nyilvántartásba vétel iránti kérelem formanyomtatványához az alábbi dokumentumokat kell mellékelni:

az adásvételi szerződést vagy az eladást igazoló egyéb dokumentumot;

az arról szóló igazolást, hogy a légi járművet a korábbi bejegyzés országának légijármű-nyilvántartásában kiselejtezték, illetve a bejegyzés hiányáról szóló igazolást;

nem uniós tagállamból importált légi jármű esetében a vámkezelési igazolást;

a légi járműről készített két fényképet, amelyek közül az egyik szemből, a másik oldalról ábrázolja, úgy, hogy a hosszágának és a lajstromjelének felfestése látható legyen, 9 × 12 méretben, szegély nélkül, semleges színekkel kinyomtatva.

A külföldi országokban kiállított dokumentumokban az aláírásokat az 1968. június 24-i 48450. sz. törvényerejű rendelettel ratifikált, a külföldön felhasználásra kerülő közokiratok diplomáciai vagy konzuli hitelesítésének (felülhitelesítésének) mellőzéséről szóló, 1961. október 5-i Hágai Egyezmény 3. és 4. cikkében foglalt rendelkezésekkel összhangban kell hitelesítéssel ellátni, amelyhez apostille-t (diplomáciai felülhitelesítést) kell mellékelni, vagy az adott országban lévő portugál diplomáciai vagy konzuli képviselővel kell megfelelően hitelesíttetni.

A jogi személy által Portugáliában kiállított dokumentumon szerepelnie kell a jogszabályok által elismert jogi képviselők aláírásának, a következő szöveg kíséretében: „megfelelő felhatalmazás birtokában, jogköreik megfelelő gyakorlásával”.

További információk a nemzeti polgári légiközlekedési hatóság (*Autoridade Nacional de Aviação Civil*) honlapján érhetők el: <http://www.anac.pt/vPT/Generico/Aeronaves/RegistoAeronauticoNacional/RegistodeAeronaves/Paginas/RegistodeAeronaves.aspx>

A HAJÓK NYILVÁNTARTÁSA

A hajók nyilvántartását az 1972. július 31-i 265/72. sz. törvényerejű rendelet (a kikötői hatóságokról szóló általános rendelet – *Regulamento Geral das Capitánias*) szabályozza, amelynek a legfrissebb változata a következő oldalon érhető el:

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=1721&tabela=leis&ficha=1&pagina=1&so_miolo=&

Ezenkívül szintén alkalmazandó a madeirai nemzetközi hajónyilvántartás létrehozásáról szóló, 1989. március 28-i 96/89. sz. törvényerejű rendelet (*Registo Internacional de Navios da Madeira*) és az annak egyes kérdéseit szabályozó 1989. augusztus 23-i 715/89. sz. miniszteri végrehajtási rendelet (<https://dre.pt/application/file/a/618419>).

Megjegyzés: Az 1989. március 28-i 96/89. sz. törvényerejű rendelet a 2020. augusztus 27-i 56/2020 sz. törvény mellékleteként újra kiadásra került. Jelenlegi szövege a következő oldalon tekinthető meg:

<https://dre.pt/application/file/a/141259926>

E jogi keret értelmében:

A haditengerészet hajói kivételével a nemzeti hajók csak akkor végezhetik a besorolásuk szerinti tevékenységet, ha nyilvántartásba vett tulajdonossal rendelkeznek (a kikötői hatóságokról szóló általános rendelet 72. cikkének (1) bekezdése).

A kereskedelmi hajóknak a vonatkozó jogszabályok alapján a kereskedelmi nyilvántartásban is szerepelniük kell (a kikötői hatóságokról szóló általános rendelet 72. cikkének (3) bekezdése).

A nemzeti hajókat a tengerészeti hivatalok veszik nyilvántartásba, kivéve a kedvtelési célú vízi járműveket, amelyeket a hatályos jogszabályokban megjelölt szervezet lajstromoz (a kikötői hatóságokról szóló általános rendelet 73. cikkének (1) bekezdése).

Újonnan beszerzett vagy megépített hajók esetében a vonatkozó engedélyben megjelölt tengerészeti hivatal az illetékes (a kikötői hatóságokról szóló általános rendelet 73. cikkének (2) bekezdése).

A csere céljából beszerzett vagy megépített járművek esetében a nyilvántartásba vételre az a tengerészeti hivatal illetékes, ahol a lecserélt egységeket nyilvántartásba vették (a kikötői hatóságokról szóló általános rendelet 73. cikkének (3) bekezdése).

Az ország bármely részén található kikötőben megépített vagy beszerzett hajó az ország ugyanabban vagy más részében található kikötőben is értékesíthető vagy nyilvántartásba vehető, feltéve, hogy rendelkezik a megfelelő engedéllyel (a kikötői hatóságokról szóló általános rendelet 73. cikkének (4) bekezdése).

A fedélzeten található könnyű vízi járműveket – ideértve a mentőcsónakokat is –, a kis méretű kisegítő halászhajókat és a kis méretű, motor és vitorla nélküli tengerparti vízi járműveket – így például a csónakokat, a szkiffeket, a felfújható csónakokat és a vízbicikliket, amelyek apálykor legfeljebb 300 m megtételére használhatók – nem kell nyilvántartásba venni, azonban az üzemeltetésükhöz szükséges engedélyek kiállításáért felelős tengerészeti hatóság hatáskörébe tartoznak (a kikötői hatóságokról szóló általános rendelet 77. cikke).

A hajók nyilvántartásba vételére vonatkozó követelményeket a kikötői hatóságokról szóló általános rendelet 78. cikke tartalmazza.

A halál miatt bekövetkező jogutódlás esetében a hajók nyilvántartásba vételével kapcsolatban különösen az alábbiakról rendelkezik:

öröklés esetén a nyilvántartásba vett adatok módosítása a hagyaték felosztásáról szóló igazolás vagy a felosztási táblázat és a vonatkozó jóváhagyó határozat alapján történik, amelyekhez mellékelni kell az illetékes adóhivatal által kiállított azon dokumentumot, amely tanúsítja, hogy a vonatkozó öröklési illetéket (a kikötői hatóságokról szóló általános rendelet 82. cikkének (2) bekezdése) megfizették, biztosították, vagy nem kell megfizetni; az öröklés útján vagy portugál bíróság előtti peres eljárásban megszerzett külföldi hajókat a felsőbb szintű hatóság által meghatározott tengerészeti hivatal veszi nyilvántartásba (a kikötői hatóságokról szóló általános rendelet 75. cikkének (3) bekezdése).

A FEGYVEREK NYILVÁNTARTÁSA

A 2006. február 23-i 5/2006. sz. törvénnyel elfogadott, a fegyverekre és a lőszerre vonatkozó jogi keretszabályozás a következő linken érhető el: http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?artigo_id=692A0037&nid=692&tabela=leis&pagina=1&ficha=1&so_miolo=&#artigo

A fegyvereket és a lőszerre kötelező bejelenteni, és azokat a PSP-nek (a rendőrségnek) nyilvántartásba kell venni.

A halál miatt jogutódlásra vonatkozó követelményeket a fegyverekre és a lőszerre vonatkozó fent említett jogi keretszabályozás 37. cikke határozza meg.

A SZELLEMI TULAJDON NYILVÁNTARTÁSÁT a nemzeti iparjogvédelmi hivatal (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial*) vezeti.

A nemzeti iparjogvédelmi hivatal adja meg a szabadalmakat, veszi nyilvántartásba a használati mintákat, a félvezető termékeket, a formatervezési mintákat, a védjegyeket, a díjakat és a logókat, az eredetmegjelöléseket és a földrajzi jelzéseket, és a vonatkozó kérelmeket ehhez a hivatalhoz kell benyújtani.

A fent említett kategóriák tekintetében az iparjogvédelmi törvény határozza meg a szabadalom megadása vagy a nyilvántartásba vétel iránti kérelemre vonatkozó követelményeket, valamint annak joghatásait, az Európai Unió jogszabályainak és az alkalmazandó nemzetközi egyezményeknek a sérelme nélkül.

A szabadalom megadása vagy a nyilvántartásba vétel iránti kérelem benyújtásának és elkészítésének módjára vonatkozó gyakorlati információk a nemzeti iparjogvédelmi hivatal honlapján érhetők el: <http://www.marcasepatentes.pt/index.php?section=69>

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

Főszabály szerint az ingatlanokra vonatkozó dologi jogok bejegyzése nem keletkeztet semmilyen jogosultságot. A vagyontárgyak más kategóriái esetében azonban e szabály alól létezhetnek kivételek, amelyekről külön jogszabályok rendelkeznek.

AZ INGATLAN-NYILVÁNTARTÁS JOGHATÁSAI

Az ingatlanon fennálló dologi jogok nyilvántartásba vételével összefüggő joghatásokat az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény 4–7. cikke határozza meg az alábbiak szerint:

„4. cikk (A felek közötti joghatás)

1. – A bejegyzésköteles aktusokra a felek vagy az örökösök közötti viszonyban akkor is hivatkozni lehet, ha az aktust nem jegyezték be.
2. – A fenti rendelkezés nem vonatkozik a jelzáló alapításával járó aktusra, amelynek a joghatása a felek között csak abban az esetben érvényesül, ha az aktust bejegyezték.”

„5. cikk (A harmadik felekkel szembeni végrehajthatóság)

1. – A bejegyzésköteles aktusok csak a nyilvántartásba vételüket követően válhatnak ki joghatást harmadik felekkel szemben.
2. – Az előző bekezdés rendelkezései az alábbi esetekben nem alkalmazandók:
 - a) a 2. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett jogok elbirtoklás alapján történő megszerzése;
 - b) látható szolgalmak;
 - c) meghatározatlan javakkal kapcsolatos aktusok, ha e javakat nem írták körül, illetve jelölték meg megfelelően.

3. – Az érdekelt féllel szemben nem hivatkozhat a bejegyzés elmaradására az a személy vagy annak a személynek az örököse, aki köteles gondoskodni a bejegyzésről.

4. – A bejegyzés szempontjából harmadik felek azok a személyek, akik azonos személytől kölcsönösen összeférhetetlen jogokat szereztek.

5. – A hat évet meghaladó időtartamú bejegyzetlen bérlet harmadik féllel szemben nem érvényesíthető.”

„6. cikk (A bejegyzések rangsora)

1. – Azonos javak tekintetében az elsőként bejegyzett jog elsőbbséget élvez a később bejegyzett jogokhoz képest, a bejegyzések dátumának sorrendjében, illetve amennyiben azonos napra esnek, az egyes kérelmek időbeli sorrendjében.

2. – (Hatálytalan.)

3. – A véglegessé vált bejegyzés megtartja azt a ranghelyet, amellyel az ideiglenes állapota alatt rendelkezett.

4. – A kérelem elutasítása esetén a megalapozottnak talált fellebbezést követően a bejegyzés arra a ranghelyre történik, amelyre az elutasított dokumentum benyújtásakor került volna.”

„7. cikk (A bejegyzésből eredő vélelmek)

A végleges bejegyzés vélelmet keletkeztet arra vonatkozóan, hogy a jog fennáll, és a bejegyzett jogosultat illeti meg pontosan azokkal a feltételekkel, amelyek a bejegyzésben szerepelnek.”

A KERESKEDELMI NYILVÁNTARTÁSBA VÉTEL JOGHATÁSAI

A kereskedelmi nyilvántartásba vétel joghatásai lényegében a kereskedelmi nyilvántartásról szóló törvény 11–14. cikkéből erednek, amelyek a következőképpen rendelkeznek:

„11. cikk (A bejegyzésből eredő vélelmek)

A végleges átírás révén történő nyilvántartásba vétel arra vonatkozó vélelmet keletkeztet, hogy a jogi helyzet fennáll, pontosan azokkal a feltételekkel, amelyekkel meghatározták.”

„12. cikk (A bejegyzések rangsora)

Ugyanazon részvények vagy társasági részesedések esetében az elsőként bejegyzett aktus elsőbbséget élvez a későbbi aktusokkal, a vonatkozó kérelem beérkezésének sorrendjében.”

„13. cikk (A felek közötti joghatás)

1. – A bejegyzésköteles aktusokra a felek vagy az örököseik közötti viszonyban akkor is hivatkozni lehet, ha az aktust nem jegyezték be.

2. – Az előző bekezdésben foglaltak alól kivételt képez a társaság létesítő okirata és annak módosítása, amelyre a kereskedelmi társaságokról szóló törvény rendelkezései és az európai részvénytársaságra vonatkozó jogszabályok vonatkoznak.”

„14. cikk (A harmadik felekkel szembeni végrehajthatóság)

1. – A bejegyzésköteles aktusok csak a nyilvántartásba vételüket követően válhatnak ki joghatást harmadik felekkel szemben.

2. – A bejegyzési kötelezettség alá eső és a 70. cikk (2) bekezdésével összhangban kötelezően közzéteendő aktusok csak a közzététel napját követően válhatnak ki joghatást harmadik felekkel szemben.

3. – Az érdekelt féllel szemben nem hivatkozhat a bejegyzés elmaradására annak a személynek a jogi képviselője vagy az örököse, aki köteles gondoskodni a bejegyzésről.

4. – E cikk rendelkezései nem érintik a kereskedelmi társaságokról szóló törvény rendelkezéseit és az európai részvénytársaságokra vonatkozó jogi szabályozást.”

AZ ÉRTÉKPAPIROK NYILVÁNTARTÁSBA VÉTELÉNEK JOGHATÁSAI

Az értékpapírok nyilvántartásba vételének joghatásairól a fent említett értékpapírtörvényben (*Código dos Valores Imobiliários*) lehet tájékozódni, és ezek a joghatások az érintett értékpapír kategóriájától függően eltérnek. Az értékpapírok bizonyos kategóriái tekintetében a nyilvántartásba vétel jogot keletkeztethet (a fent említett értékpapírtörvény 73. cikke).

A FENT EMLÍTETT JAVAK TÖBBI KATEGÓRIÁJÁNAK NYILVÁNTARTÁSBA VÉTELÉBŐL EREDŐ JOGHATÁSOK

A gépjárművek, a légi járművek, a hajók, a gépjárművek és a szellemi vagy ipari tulajdon nyilvántartásba vételének joghatásai a javak e kategóriáival kapcsolatban már említett különös jogszabályokban találhatók.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

A dologi jogok öröklés esetén szükséges egymáshoz igazítására alkalmazható jogszabályi rendelkezések alapvetően a polgári törvénykönyv 15. cikkében (például ha az egymáshoz igazítást bírósági eljárásban a bíróság végzi el) és az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény 43-A. cikkében található (például ha az egymáshoz igazítást a hivatalvezető végzi el a bejegyzési okiratban).

A polgári törvénykönyv 15. cikke (Alkalmazhatóság):

„Egy adott jogszabály hatálya csak azokra a szabályokra vonatkozik, amelyek a tartalmuknál és a rendeltetésüknél fogva a kollíziós szabályban említett tételek rendszerének részét képezik.”

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény 43-A. cikke (a külföldi jog bizonyítása)

„Amennyiben a bejegyzés iránti kérelem létjogosultságát külföldi jog alapján kell értékelni, az érdekelt fél köteles megfelelő dokumentummal bizonyítani a külföldi jog tartalmát.”

E jogszabályi rendelkezések mellett a jogalkalmazás által kidolgozott értelmezési szabályok is érvényesülnek. Ezen elvi szabályok értelmében az egymáshoz igazítás tágan értelmezett fogalma legalább két különböző helyzetet foglal magában.

A szűk értelemben vett egymáshoz igazítást, amely akkor következhet be, ha két különböző öröklési jog alkalmazása következtében technikai problémák merülnek fel. Például egy olyan örökbefogadott gyermek esetében, akinek meghaltak az örökbefogadó és a vér szerinti szülei, ha X ország jogát alkalmazzák az örökbefogadó szülők halála alapján történő öröklésre, Y ország jogát pedig a vér szerinti szülők halála alapján történő öröklésre, az olyan eredményre vezethet, amelyet egyik érintett jogrendszer sem irányzott elő (például az örökbefogadott gyermek végső soron sem az örökbefogadó szülők, sem a vér szerinti szülők után nem örököl). A bíróságnak ezt a problémát a jogok egymáshoz igazítása útján kell megoldania.

Másféle helyzet áll elő – amely a szó szoros értelmében nem a jogok egymáshoz igazításának, hanem inkább helyettesítésnek/átültetésnek minősül –, amikor valamely más jogban rögzített fogalom helyébe a belföldi jogi szabályozásban ismert fogalom lép.

A helyettesítés/átültetés elve megfelelőbb keretet nyújt a dologi jogok egymáshoz igazításának a 650/2012 rendelet (az Európai Parlament és a Tanács 650/2012/EU rendelete [2012. július 4.] az öröklési ügyekre irányadó joghatásokról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről) 31. cikkében foglaltak szerinti eseteiben. Ilyen eset például a portugál jogban nem létező, azonban egy másik tagállam jogában szereplő „*leasehold*” (kb. földhasználati jog) fogalmának helyettesítése a felülépítményi dologi joggal (amely szerepel a portugál jogban).

A bíróság a bírósági eljárás során, valamint a nyilvántartó a nyilvántartásba vételkor egyaránt elvégezheti az említett helyettesítést/átültetést. A nyilvántartó határozatával szemben fellebbezés nyújtható be a bírósághoz (az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény 140–146. cikke).

MEGJEGYZÉS

A jelen tájékoztatóban található információk nem teljes körűek, és nem kötelezőek a kapcsolattartó pontra, a bíróságokra vagy az egyéb szervekre és hatóságokra nézve. Bár a tájékoztatókat rendszeresen frissítjük, előfordulhat, hogy nem tartalmaznak minden jogszabályi módosítást, ezért nem helyettesítik a mindenkor hatályos jogi szövegek megtekintését.

Utolsó frissítés: 04/03/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Románia

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

A tulajdonjogon, illetve a tulajdonjogi részesedésen kívül az alábbi dologi jogok szerezhetők meg öröklés útján:

1. Haszonélvezeti jog
2. Használati jog
3. Tartózkodási jog
4. Felülpítményi jog
5. Szolgalmi jog

A román jog nem engedélyezi a törvényes örökösök számára, hogy a jogutódlás kontextusában válasszanak a hagyaték rájuk eső része és a hagyaték haszonélvezeti joga között. Figyelembe véve, hogy a természetes személyeket megillető haszonélvezeti, használati és tartózkodási jogok legtöbb esetben egész életre szólnak, és a jogosult személy halálával szűnnek meg, törvényes öröklés útján nem lehet rájuk szert tenni, csak *mortis causa* révén, azaz halál esetén. E jogok és más dologi jogok gyakorlásával kapcsolatban a szerző bizonyos korlátozásokat vezethet be.

Ezenkívül ha az elhunyt személy zálogjoggal rendelkezett (jelzálog ingó és ingatlan vagyontárgyakon, zálogkölcsön stb.), ez a jog öröklés útján, a biztosított követeléssel átszáll.

Különleges helyzet áll fenn, ha a túlélő házastárs nem rendelkezik dologi joggal a lakóingatlan használatához. Az ilyen személy az öröklés megnyílása után törvényesen élhet az abban a lakóingatlanban való tartózkodás jogával, amelyben az elhunyt személlyel lakott, ha az adott lakóingatlan a hagyatéki vagyontárgyak részét képezi, bár lehetséges, hogy bizonyos körülmények fennállása esetén más örökös kérheti, hogy a tartózkodási jogot korlátozzák, vagy hogy az adott személy változtassa meg a tartózkodási helyét. Az ilyen feltételek mellett megszerzett tartózkodási jogot a túlélő házastárs nem használhatja anyagi haszonszerzésre, mivel például nem áll jogában a lakóingatlan kiadni. A tartózkodási jog megosztás esetén leghamarabb egy évvel az öröklés megnyílása után megszűnik. Ez a jog az egyéves időszak vége előtt szűnik meg, amennyiben a túlélő házastárs újra házasságot köt.

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

Az örökléssel történő átszállás főszabály szerint az öröklés megnyíltakor, a jogosult halálával hatályosul teljes mértékben, és ezt nem kell bejegyezni semmilyen nyilvántartásba.

A Polgári Törvénykönyvnek megfelelően a közzétételt az ingatlan-nyilvántartásban (*cartea funciară*), az ingó zálogjogi elektronikus nyilvántartásban (*Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare*), a cégnyilvántartásban és a törvény által előírt más közzétételi módokon kell elvégezni. Jelenleg a nyilvántartásba vétel általában véve nem keletkeztet jogot, biztosítja viszont a nyilvántartásba vett jogok közzétételét és végrehajthatóságát.

Az ingatlan javakkal kapcsolatos dologi jogok földhivatali nyilvántartásba vétele keletkeztet jogot, de csak az egyes közigazgatási területi egységeken végzett kataszteri munka befejezését, illetve az adott ingatlan javak földnyilvántartásának megnyíltát követően, kérelemre vagy hivatalból. Mindazonáltal a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseinek megfelelően a dologi jog megszerzéséhez még ilyen esetben sem szükséges a földhivatali nyilvántartásba vétel, amikor a jog öröklésből származik. A földhivatali nyilvántartásba vételre viszont szükség van, mielőtt az örökös élők közötti jogügyletben rendelkezhetne az alábbiak kapcsán: értékesítés, adomány, jelzálog stb.

A dologi jogokat más nyilvántartásban (például az ingó zálogjogi elektronikus nyilvántartásban, biztosított követelés öröklés révén történő átruházásakor) közzététel céljából rögzítik, ha az átruházott jogot is nyilvántartásba vették.

A nyilvántartásba vétel az örökös jogállást megállapító okirat (öröklési igazolás, bírósági határozat) alapján történik, és adott esetben a hagyatékot alkotó jogokat és vagyontárgyakat is bejegyzik.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

A nyilvántartásba vétel célja a közzététel, illetve a harmadik felekkel szembeni végrehajthatóság biztosítása. Az öröklés útján szerzett ingatlan javakkal kapcsolatos dologi jogok földhivatali nyilvántartásba vételének hatásával kapcsolatban lásd a fenti választ.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kigazfítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

A 206/2016. sz. törvény rendelkezései értelmében a dologi jogok megfeleltetésére irányuló kérelmekkel ugyanezen rendelet 31. cikkének megfelelően a bíróságokhoz kell fordulni.

Utolsó frissítés: 28/08/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Szlovénia

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

Az öröklés alapján szerezhető dologi jogok közé tartozik a kézműves és egyéni vállalkozó ingó és ingatlan vagyonának, valamint munkaeszközeinek tulajdonjoga, továbbá az egyéb dologi jogok (zálogjog, használati jog, a jogi és nem üzleti kapcsolatból eredő jogok és kötelezettségek, szerzői jogok [mind a pénzügyi eszközök, mind a nem anyagi alkotóelemek], szabadalmi bejelentői jog vagy szabadalomhoz kapcsolódó tulajdonjog, a műszaki fejlesztés szerzőjének kompenzációhoz való joga, formatervezéssel összefüggő jogok).

A meghatározott személyhez kapcsolódó tulajdonjogok, mint például a személyes szolgalmak, az életjáradékhoz való jog és a tartáshoz való jog, nem képezhetik az öröklés tárgyát.

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

A hagyatéki eljárás befejezésekor a bíróság hagyatéki határozatot hoz, amely az ügy érdemére vonatkozó, deklaratív jellegű bírósági határozat. Ez azt jelenti, hogy a határozat meghatározza az örökösöket, a hagyományosokat és az egyéb kedvezményezetteket, akik az örökhagyó halálának időpontjában örökséghez, hagyományhoz való jogot vagy az örökség tekintetében más jogot szereztek. Ez azt is jelenti, hogy a hagyatéki határozat nem konkrét teljesítést vagy kötelezettségeket ír elő, hanem azt, hogy a jogokat azok a személyek érvényesíthetik, akiknek jogait a jogerős hagyatéki határozatban meghatározták.

A fenti szabályok nem vonatkoznak a bíróság által visszatartott vagyron átadására. A bíróság a hagyatéki határozat jogerőre emelkedését követően haladéktalanul elrendeli az ingatlan átadását és a földhivatali nyilvántartásba vételt. Az átadás előtt azonban a kedvezményezetteknek bizonyítaniuk kell, hogy teljesítették vagy biztosították az örökhagyó által rájuk rótt meghagyásokat olyan személyek javára, akik nem tudnak ügyeikről és bevételükről gondoskodni vagy valamely közérdekű célból (az öröklésről szóló törvény 216. cikke).

A földhivatali nyilvántartásba vétel

Az ingatlanra vonatkozó dologi jogok nyilvántartásba vételére különös szabály is vonatkozik. E jogokat be kell jegyezni a földhivatali nyilvántartásba. A bíróság a hagyatéki határozat jogerőre emelkedését követően haladéktalanul hivatalból elrendeli az ingatlanra vonatkozó szükséges földhivatali bejegyzéseket. Ez többek között magában foglalja az örökösök tulajdonjogának, valamint a tulajdonjogra vonatkozó valamennyi tehernek és korlátozásnak (a hagyományos hasznélvezeti jogának vagy a jelzálogjog alóli mentesítésnek, mindkettőt hagyomány formájában) a bejegyzését.

A cégnyilvántartásba vétel

A társasági részesedéseket és az egyéni vállalkozók vagyonát bejegyzik a cégnyilvántartásba. A társaság tagjaival kapcsolatosan bírósági nyilvántartásba vett változások csak deklaratív jellegűek, mivel a jogállást csak a bírósági nyilvántartásba vétel után szerzik meg. Társasági részesedés öröklése esetén be kell nyújtani az alapító okirat módosított rendelkezésekkel egységes szerkezetbe foglalt szövegét, beleértve a társaság tagjaira és azok részesedéseire vonatkozó módosított rendelkezéseket, közjegyző által hitelesített igazolással arra vonatkozóan, hogy az alapító okirat módosított rendelkezései összhangban állnak az öröklésre vonatkozó jogerős határozattal. Az egyéni vállalkozót hiánytalan kérelem alapján jegyzik be a cégnyilvántartásba. Hiányos kérelem esetén a nyilvántartás kezelője felhívja a kérelmezőt, hogy nyolc napon belül egészítse ki a kérelmet. Ha a kérelmező a megadott határidőn belül nem egészíti ki a kérelmet, a nyilvántartás kezelője határozattal elutasítja a kérelmet. E határozat ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül fellebbezést lehet benyújtani a nyilvántartás kezelőjéhez.

Egyéb nyilvántartásokba vétel

Tranzakciós számlák nyilvántartása (tranzakciós számlák nyilvántartásba vétele)

Dematerializált értékpapírok nyilvántartása, amelyet a központi értékpapír-elszámolási társaság (*Centralna klirinško depotna družba d.d. - KDD*) vezet

E-RISK nyilvántartás (lőfegyverek nyilvántartása, gépjármű-nyilvántartás)

Hajónyilvántartás

Repülőgép-nyilvántartás

A szerzők és a szerzői jogi művek nyilvántartása, a szerzői jogi művek reprodukciójával kapcsolatos jogok és jogdíjak nyilvántartása, a szerzői jogi művek nyilvántartása, az audiovizuális művek nyilvántartása

nyugellátások.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

A földhivatali nyilvántartásba vétel

Az ingatlanra vonatkozó dologi jogok földhivatali nyilvántartásba vételét a földhivatali nyilvántartásról szóló törvény (*Zakon o zemljiški knjigi*) (a Szlovén Köztársaság hivatalos lapjának [E 58/03.](#), [E 37/08.](#) – ZST-1, [E 45/08.](#), [E 28/09.](#), [E 25/11.](#) és [E 14/15.](#) – ZUUJFO száma) szabályozza.

Az ingatlanra vonatkozó dologi jogok földhivatali nyilvántartásba vétele, amely a hagyatéki határozaton alapul, deklaratív hatállyal bír, mivel az örökös az örökhagyó halála időpontjában megszerzi az ingatlan tulajdonjogát.

A földhivatali nyilvántartásba vétel közhitelességet eredményez. Ez azt jelenti, hogy ha a jogot bejegyezték a földhivatali nyilvántartásba, senki nem hivatkozhat annak figyelmen kívül hagyására.

A földhivatali nyilvántartásba vetett bizalom elve ugyancsak érvényesül. A földhivatali nyilvántartásba vett személy kedvezményezetti (tulajdonosi) jogállását vélelmezni kell.

A cégnyilvántartásba vétel

A cégnyilvántartásba vételi eljárást a szlovén cégnyilvántartásról szóló törvény (*Zakon o poslovnem registru*) (a Szlovén Köztársaság hivatalos lapjának [E 49/06.](#), [E 33/07.](#) – ZSReg-B és [E 19/15.](#) száma) szabályozza. A cégnyilvántartásba vétel csupán deklaratív jellegű. Az örökösöknek nem kell arra várniuk, hogy a bírósági nyilvántartásba vétel megtörténjen ahhoz, hogy megszerezzék a tagi jogállást, mivel az örökhagyó hagyatéka, beleértve a társasági részesedést is, az örökhagyó halálának időpontjában átszáll az örökösökre.

Egyéb nyilvántartásokba vétel

A tranzakciós számlák nyilvántartása:

A tranzakciós számlák nyilvántartása (RTR) egy önálló számítógépes adatbázis a tranzakciós számlákról és azok tulajdonosairól, beleértve mind az üzleti vállalkozásokat, mind a természetes személyeket. Amikor valaki tranzakciós számla tulajdonosává válik, a számlára vonatkozó információkat be kell vezetni a nyilvántartásba.

A dematerializált értékpapírok nyilvántartása:

A tulajdonos akkor szerzi meg a dematerializált értékpapírt, amikor az értékpapír a számlájára kerül a központi dematerializált értékpapír-nyilvántartásban.

Az E-RISK nyilvántartás, a hajónyilvántartás és a repülőgép-nyilvántartás:

A nyilvántartott járművek nyilvántartása tartalmazza az adott járműre vonatkozó valamennyi olyan információt, amelyet fel kell tüntetni a forgalmi engedélyben, annak nyilvántartásba vételét, a kibocsátott forgalmi engedélyt, a járműtulajdonost vagy azt a személyt, akinek a nevében a járművet nyilvántartásba vették, a műszaki ellenőrzéseket, a kötelező felelősségbiztosítást és egyéb információt. A nyilvántartásba vett járművek nyilvántartásába való bejegyzés nem közhiteles, mivel ez a nyilvántartás nem nyilvános. Ugyanez vonatkozik a polgári lőfegyverek nyilvántartására (a közigazgatási szervek nyilvántartást vezetnek a kiadott lőfegyver igazolásokról, míg a belügyminisztérium vezeti a kiadott lőfegyver igazolásokról központi nyilvántartását, a lőfegyverkereskedők és a löterek üzemeltetői részére kiadott engedélyek nyilvántartását). Ezzel szemben a hajó- és repülőgép-nyilvántartás adatai közhitelesek.

A szerzői jogok nyilvántartása:

A nyilvántartásba vétel jogi vélelmet keletkeztet arra nézve, hogy ellenkező bizonyításig egy adott mű szerzője vagy a szerzői jog jogosultja a nyilvántartásban szereplő személy. A nyilvántartás nyilvános.

A nyugdíjbiztosítás és a fogyatékossgal élő személyek biztosítása keretében biztosított személyek és kedvezményezettek nyilvántartása:

A biztosított személyek nyilvántartása tartalmazza: a nyugdíjbiztosítás és a fogyatékossgal élő személyek biztosítása keretében biztosított jogok kedvezményezettjeinek nyilvántartását, a biztosítási ellátások kifizetéseinek nyilvántartását, a kötelező társadalombiztosítási járulék megfizetésre kötelezett

személyek nyilvántartását és a szakértői vélemények nyilvántartását. A hivatalos nyilvántartást szabályozó törvény nem írja elő, hogy ez a nyilvántartás nyilvános, és hogy a nyilvántartásba vett adatok közhitelesek.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

A nemzeti jogban nincsenek külön szabályok vagy eljárások a dologi jogok kiigazítására.

Utolsó frissítés: 07/01/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Szlovákia

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

A – Tulajdonjogok (a polgári törvénykönyv 123–151. szakasza):

1/ kizárólagos tulajdon

2/ közös tulajdon (osztható és oszthatatlan házassági vagyon)

B – Más személyek tulajdonán fennálló jogok (a polgári törvénykönyv 151a–151v. szakasza)

1/ zálogjog (követelés megállapítása, alzálog)

2/ szolgalm

3/ tulajdonfenntartás joga

A tulajdonjog az örökléssel az örökhagyóról átszáll az örökös(ök)re az örökhagyó halálának napján. Az ingatlan **tulajdonjogának átszállását mindig** be kell jegyezni az ingatlan-nyilvántartásba.

A zálogjogot követelések és azzal összefüggő terhek biztosítására használják, amely feljogosítja a zálogjogosultat arra, hogy a tartozást a zálogtárgyból (fedezetből) elégtíse ki vagy abból kísérelje meg kielégíteni, amennyiben a tartozást határidőben nem teljesítik maradéktalanul.

A zálogjogot írásbeli szerződésben, az örökösök által kötött hagyatéki megállapodásban, a bíróság vagy közigazgatási hatóság határozatában alapítják vagy jogszabályi rendelkezés alapján jön létre, és általában a nyilvántartásba való bejegyzéssel hatályosul.

A szolgalmak az ingatlan tulajdonosait korlátozzák más személyek érdekében, azáltal, hogy bizonyos cselekmények tülésére, végzésére vagy bizonyos cselekményektől való tartózkodásra kötelezik őket. A szolgalmakkal kapcsolatos jogok egy konkrét ingatlan tulajdonjogával (például telken való áthaladásra vonatkozó jog) vagy egy meghatározott személlyel (örökhaszonbérlet) függenek össze.

Az ingatlan tulajdonjogával összefüggő szolgalmak (dologi szolgalmak) az ingatlan tulajdonjogával együtt átszállnak a szerző félre. Az egyénhez kötődő szolgalmak (személyi szolgalmak) megszűnnek annak a személynek a halálával, akinek a javára a szolgalmat alapították.

A tulajdonfenntartás joga feljogosítja az adott személyt, hogy jogfenntartással éljen olyan ingóság felett, amelyet köteles átadni az esedékes pénzügyi tartozása biztosítása érdekében, azon személlyel szemben, akinek a vagyontárgyat egyébként köteles átadni. Az önkényesen vagy család útján szerzett tulajdon azonban nem tartható vissza. A jogfenntartás alapján a bírósági határozat végrehajtásakor a hitelező a jogfenntartással érintett vagyon hasznáiból elsőbbségi kielégítésre jogosult más hitelezőket megelőzően, beleértve a záloghitelezőket.

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

A – Az ingatlanon, lakóingatlanon és nem lakáscélú épületen fennálló **tulajdonjogot** mindig be kell jegyezni az ingatlan-nyilvántartásba, és e bejegyzés általában kötelező erővel bír. A vagyónáruházasról szóló szerződések esetében a tulajdonosi jogok mindaddig nem hatályosulnak, amíg e szerződéseket be nem jegyzi a nyilvántartásba. Más szóval a nyilvántartásba való bejegyzés jogkeletkeztető hatású. Halál esetén a bejegyzés joghatásai eltérnek, mivel a tulajdonjog átszállását az örökösekre csak a bejegyzés időpontjában állapítják meg a halál időpontjára visszamenőleges hatállyal az örökösödési eljárás keretében. Ezt az eljárást a [162/1995. sz.](#) ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény szabályozza, és az örökösödési eljárás befejezésekor a tulajdonjog átszállását kötelező bejegyezni. Az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzés iránti kérelmet a bíróság által az örökösödési eljárás lefolytatására kijelölt közjegyző, vagy felhatalmazással rendelkező más személy (örökös) nyújtja be. A kérelmet a területileg illetékes kerületi hivatal kataszteri osztályának kell benyújtani.

Bizonyos ingó vagyontárgyak tulajdonjogát be kell jegyezni a vonatkozó nyilvántartásokba. E nyilvántartások közé tartozik: A cégnyilvántartás (a cégnyilvántartásról szóló 530/2003. sz. törvény) - a cégbíróságok a regionális bíróság székhelyén működő kerületi bíróságok.

A gépjármű-nyilvántartás, amelynek vezetéséért a rendőrség kerületi közlekedérendészeti felügyelőisége felel.

A Banská Bystricában található iparjogvédelmi hivatal, amely egész Szlovákia tekintetében illetékes, veszi nyilvántartásba a szabadalmakat, védjegyeket, formaterveket és egyéb szellemi tulajdon képező adatokat.

A központi értékpapír-letétkezelő - az értékpapírszámlán nyilvántartott értékpapírok átruházása - a Szlovák Köztársaság központi értékpapír-letétkezelője egész Szlovákia tekintetében illetékes.

A hajózási nyilvántartás – kedvtelési célú vízi járművek nyilvántartása – a Szlovák Köztársaság hajózási nyilvántartása, amelyet a szlovák közlekedési és építésügyi minisztérium kezel, egész Szlovákia tekintetében illetékes.

B – Más személy tulajdonán fennálló jog

A nyilvántartások a más személy tulajdonán fennálló jogokat is nyilván tartják, amelyek korlátozzák a tulajdonos rendelkezési jogát. Az ingatlanon, lakóingatlanon, illetve nem lakáscélú épületen alapított zálogjog általában az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzéssel **jön létre**.

1/ Az ingóságra vonatkozó tulajdonfenntartási jog a jogfenntartásokról vezetett központi közjegyzői nyilvántartásba való bejegyzéssel jön létre (a közjegyzőkről és közjegyzői tevékenységről szóló 323/1992. sz. törvény 73d–73i. szakasza (közjegyzői törvény) és a közjegyzői kamara belső szabályzata), amelyet a közjegyzői kamara vezet; ha a kérdéses vagyontárgy vonatkozásában létezik külön nyilvántartás, a bejegyzést abban a nyilvántartásba kell megtenni (az A pontban fent előadottak szerint). A tulajdonfenntartás jogát, a tulajdonfenntartási jogra vonatkozó információk módosítását, és a szóban forgó jog érvényesítésének megkezdését a vonatkozó jogszabályokban foglaltak szerint a közjegyző veszi nyilvántartásba a jogosult személy kérelme alapján. Ugyanez vonatkozik a jogfenntartás törlésére a jogfenntartásokról vezetett nyilvántartásból. A nyilvántartásba vételt kérelmező személyeknek igazolniuk kell a személyazonosságukat a közjegyző előtt; vagy, ha más nevében nyújtanak be kérelmet, igazolniuk kell az erre vonatkozó felhatalmazásukat. A zálogjog bejegyzését kérelmező személynek a közjegyző rendelkezésére kell bocsátania a jogszabályokban előírt valamennyi információt, amelyet ezt követően bejegyeznek a zálogjogi nyilvántartásba. Amennyiben a zálogjogot az örökösök által kötött hagyatéki megállapodásban vagy bíróság vagy közigazgatási hatóság határozatában alapították, a zálogjog bejegyzését kérelmező személynek be kell nyújtania a közjegyző részére a zálogjogot alapító megállapodást vagy határozatot.

2/ A dologi szolgalmak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzéssel jönnek létre.

3/ A csak ingó vagyona engedélyezhető jogfenntartást nem kell nyilvántartásba vetetni.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

Az öröknyújtó halála esetén a tulajdonjog az öröknyújtó halálának napjával száll át az örökösre. A nyilvántartásba való bejegyzés csupán deklaratív joghatással jár.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

2015. december 1-jén a nemzetközi magánjogról és annak eljárási szabályairól szóló 97/1963. sz. törvény 67a. szakasza hatálya lépett, amellyel lehetővé vált a külföldi határozatban rögzített dologi jog, intézkedés vagy rendelkezés hozzáigazítása. Az örökösödés tárgyában hozott, dologi jogot is érintő külföldi határozat végrehajthatóvá nyilvánítása tekintetében hozott határozat esetén e törvény szabályozza az ismeretlen dologi jog hozzáigazítását a szóban forgó eljárások során.

Utolsó frissítés: 22/04/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Svédország

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

Főszabály szerint aki öröklés révén tesz szert valamilyen tulajdonra, az adott tulajdon felett *teljes tulajdonjoggal rendelkezik*. Ha az elhunyt házaspár volt, a hagyaték *szabad rendelkezési joggal* a túlélő házastársra száll. Ez azt jelenti, hogy a házastárs élete végéig azt teheti a tulajdonnal, amit szeretne – akár teljesen fel is használhatja –, de végakarattal nem rendelkezhet róla. A házastárs ezenkívül nem csökkentheti jelentős mértékben a tulajdon ajándékozását úján vagy más hasonló módon az első elhunyt örököseinek kellő mértékű figyelembevételével.

Továbbá az elhunyt a végrendeletében kikötheti, hogy valakinek *haszonélvezeti jogot* juttat a tulajdon felett. Amennyiben a végrendelet erről máshogy nem rendelkezik, a haszonélvező kezeli a tulajdonat, és őt illeti meg az ebből származó bármilyen jövedelem, de neki is kell kifizetnie a tulajdonnal kapcsolatos szükséges költségeket. A haszonélvezőnek figyelembe kell vennie a tulajdonos jogait és érdekeit, és a haszonélvezeti jogot nem ruházhatja át másra. A tulajdonos nem ruházhatja át a tulajdonat, és máshogy sem rendelkezhet a tulajdonról a haszonélvező hozzájárulása nélkül.

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyzetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

Mindenkinek, aki ingatlan feletti tulajdonjogra tesz szert, kérelmeznie kell ennek nyilvántartásba vételét (jogcím nyilvántartásba vétele) az ingatlan-nyilvántartásban, amely a [Svéd Nemzeti Földhivatal \(Lantmäteriet\)](#) alá tartozik. Általános szabály, hogy a kérelmet az ingatlan megszerzését követő három hónapon belül kell benyújtani. Aki a jogcím nyilvántartásba vételét kérelmezi, annak be kell nyújtania a javak megszerzését igazoló okiratot és a többi dokumentumot, amelyek a megszerzés igazolásához szükségesek. Adásvétel esetén ez azt jelenti, hogy az adásvételi szerződést kell benyújtani. Ha az ingatlanszerzés örökléssel történik, néhány esetben (ha a hagyatékban csak egy fél érdekelt) elvileg elegendő a nyilvántartásba vett hagyatéki leltár egy eredeti példányának és egy hiteles másolatának benyújtása. Egyéb esetekben a hagyaték felosztásáról szóló okirattól is egy eredeti példányt és egy hiteles másolatot kell benyújtani. Előfordulhat, hogy más dokumentumok benyújtására is szükség van, például az elsődleges gondviselő beleegyezésére, ha a hagyatékban érdekelt fél kiskorú vagy cselekvőképtelen. Néhány esetben a jogcím nyilvántartásba vétele a hagyaték felosztásáról szóló okirat helyett a jogerőre emelkedett végrendelet benyújtásával kérhető.

Az írásos dokumentum révén biztosított haszonélvezeti jogot rögzíteni kell az ingatlan-nyilvántartásban. A nyilvántartásba vételi kérelmeket, illetve a dokumentumot, amelyen a jogosultság alapul, a [Svéd Nemzeti Földhivatalnak](#) kell benyújtani.

Az ingóságokkal kapcsolatos dologi jogok nem kerülnek be a nyilvántartásba.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

Azt személyt tekintik a vagyona tulajdonosának, aki legutóbb nyújtotta be a jogcím nyilvántartásba vételi kérelmet.

Általános szabály az, hogy ha haszonélvezeti jogot vettek nyilvántartásba, ez a vagyona új tulajdonosára vonatkozik.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

Nem.

Utolsó frissítés: 31/05/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Anglia és Wales

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

Az angol jogban pusztán öröklés révén nem keletkeznek dologi jogok.

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyzetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

Nem alkalmazandó.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

Nem alkalmazandó.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

Nem alkalmazandó.

Utolsó frissítés: 27/08/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Dologi jogok egymáshoz igazítása - Gibráltár

1 Milyen dologi jogokat keletkeztethet az e tagállam joga szerinti öröklés?

Az angol jogban pusztán öröklés révén nem keletkeznek dologi jogok.

2 Szerepelnek-e ezek a jogok ingatlan-nyilvántartásban vagy ingó dolgok nyilvántartásában, és amennyiben igen, kötelező-e a bejegyeztetés? Milyen nyilvántartásban (nyilvántartásokban) szerepelnek, melyek a bejegyzés feltételei, és milyen eljárás irányadó rá?

Nem alkalmazandó.

3 Melyek a dologi jogok nyilvántartásba vételének joghatásai?

Nem alkalmazandó.

4 Vonatkoznak-e különös szabályok és különleges eljárások egy adott dologi jog kiigazítására az öröklésre irányadó jog szerint abban az esetben, ha annak a tagállamnak a jogrendszerében, ahol e jogra hivatkoznak, a kérdéses dologi jog nem létezik?

Nem alkalmazandó.

Utolsó frissítés: 27/08/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.